

**ORTAÖĞRETİM
GÜZEL SANATLAR LİSESİ**

9

PİYANO
D E R S K İ T A B I

YAZARLAR

Başar RODOPLU
Nurdan YILMAZ
Zeynep ÖZER

**DEVLET KİTAPLARI
ÜÇÜNCÜ BASKI**

....., 2019

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI : 6507
YARDIMCI VE KAYNAK KİTAPLAR DİZİSİ : 859

Her hakkı saklıdır ve Milli Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metni ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz

Editör

Doç. Dr. Hatice ONURAY EĞİLMEZ

Dil Uzmanı

Muharrem DEMİR

Program Geliştirme Uzmanı

Özlem AYDEMİR

Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı

İsmail ŞENER

Rehberlik ve Gelişim Uzmanı

Mevlüt SELVİ

Görsel Tasarım Uzmanı

Gülçen YILMAZ DÜZGÜN

ISBN 978-975-11-4385-3

Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 18.07.2017 gün ve 10919700 sayılı yazısı ile eğitim aracı olarak kabul edilmiş, Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 28.05.2019 gün ve 10443977 sayılı yazısı ile üçüncü defa 3.286 adet basılmıştır.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, cehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çığner, aşarım.
Yırtarılm dağları, enginlere siğmam, taşarım.

Garbin âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Uluslararası! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastiğın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıkır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatani.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fişkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânâni, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şahadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsıa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fişkirir ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

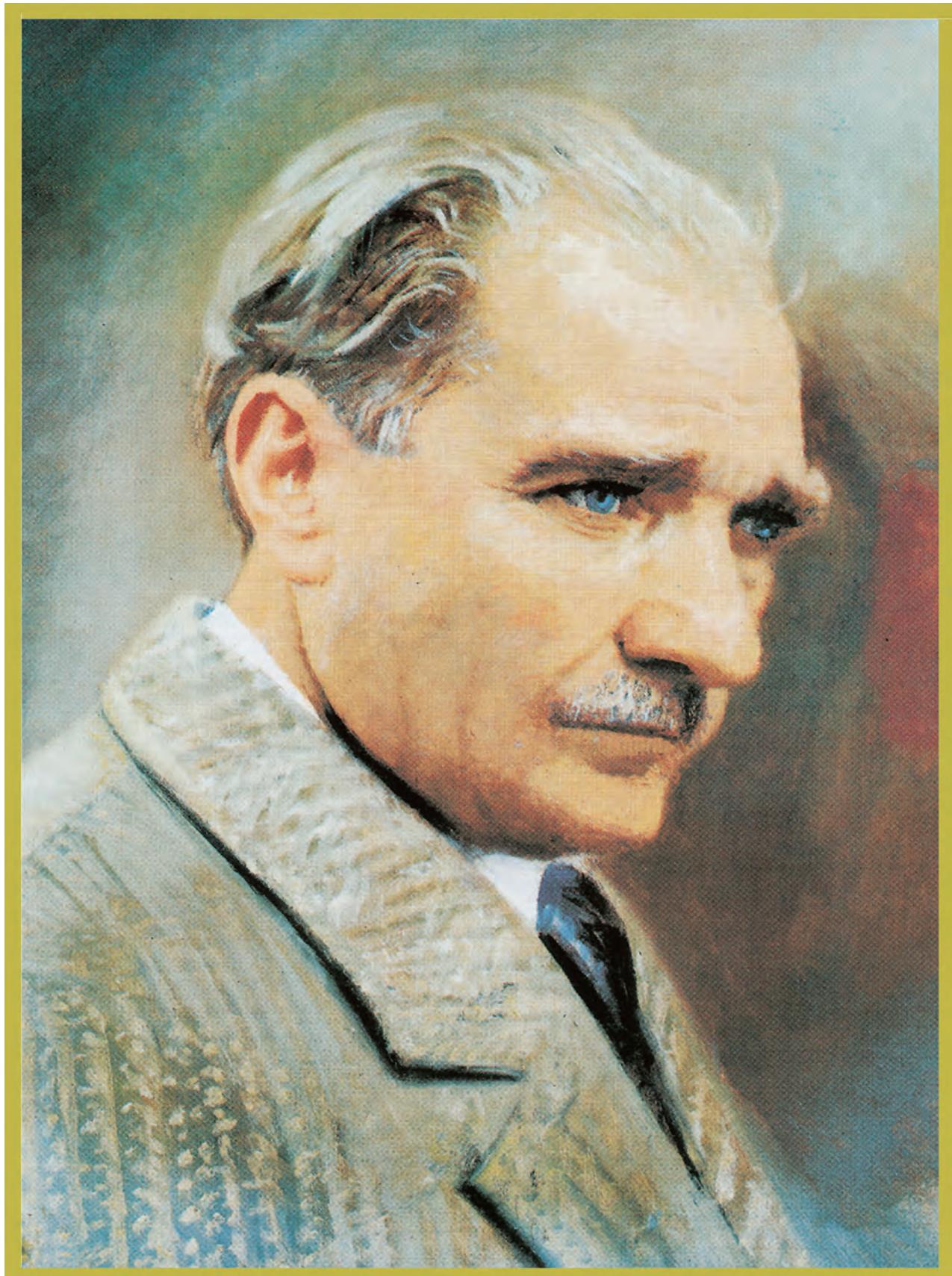
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazineşin. İstikbalde dahi, seni bu hazineşinden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağıın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraiitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hiyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İSTİKLÂL MARŞI (*)

Söz: Mehmet Âkif ERSOY
Müzik: Osman Zeki ÜNGÖR

Moderato

① Kork ma sön mez bu şa fak lar da yü zen al san
② Çat ma kur ban o la yım çeh re ni ey naz lı hi

cak Sön me den yur du mun üs tün de tü ten en son o cak O
lâl Kah ra man ır kı ma bir gül Ne bu şid det bu ce lâl Sa

be nim mil le ti min yıl dı zi dir par la ya cak O be
na ol maz dö kü len kan la ri mız son ra he lâl Hak ki

nim dir o be nim mil le ti min dir an cak
dir Hak k'a ta pan mil le ti min is tik lâl

(*) İstiklâl Marşının birinci sözlerini söylemekken virgül (,), ikinci sözlerini söylemekken ise yıldız (*) işaretlerinin bulunduğu yerlerde nefes alınınız.

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE

PİYANO EĞİTİMİNDE TEMEL BECERİLER

1. TEMEL DAVRANışLAR VE KAVRAMLAR	12
OTURUŞ VE DURUŞ.....	14
BİRİNCİ OKTAV DO KONUMU VE PARMAK NUMARALARI.....	16
TEMEL NOTA VE SUS DEĞERLERİ.....	17
ÖLÇÜ VE ÖLÇÜ SAYISI.....	17
SİYAH VE BEYAZ TUŞLARIN KULLANIMI.....	25
UZATMA BAĞI VE CÜMLE BAĞI.....	29
EKSİK ÖLÇÜ.....	34
PİYANODA FARKLI KONUMLAR.....	35
SEKİZLİK NOTA VE ETÜT ÇALIŞMALARI.....	47
EŞGÜDÜM ÇALIŞMASI.....	49
OKUMA METNİ.....	51
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI.....	52

2. ÜNİTE

PİYANO EĞİTİMİNDE TEMEL TEKNİKLER

1.TEMEL TEKNİKLER VE GAM ÇALIŞMALARI	58
LEGATO TEKNİĞİ VE ETÜT ÇALIŞMALARI.....	58
PARMAK GEÇİŞLERİ VE ETÜT ÇALIŞMALARI.....	61
GAM TEKNİĞİ (DO VE SOL MAJÖR TERS HAREKETLİ GAMLAR).....	66
SOLELDE AKOR, ARPEJ TEKNİĞİ VE ÇALIŞMALARI.....	70
TEMEL NÜANS TERİMLERİ VE ETÜT ÇALIŞMALARI.....	73
DO VE SOL MAJÖR PARALEL GAMLAR.....	77
ÇARGÂH MAKAMI DİZİSİ VE UYGULAMA.....	80
BUSELİK MAKAMI DİZİSİ VE UYGULAMA.....	82
RAST MAKAMI DİZİSİ VE UYGULAMA.....	84
OKUMA METNİ.....	86
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI	87
TERİMLER SÖZLÜĞÜ.....	89
KAYNAKÇA.....	90
GÖRSEL KAYNAKÇA.....	91
ÖLÇME DEĞERLENDİRME SORULARI CEVAP ANAHTARI.....	92

KİTABIN TANITIMI

1. ÜNİTE

PİYANO EĞİTİMİNDE TEMEL BECERİLER

Bu bölümde ünite adları yer alır.

1

TEMEL DAVRANIŞLAR VE KAVRAMLAR

Bu bölümde ünite alt başlıklarının adları yer alır.

Hazırlık Çalışmaları

Bu bölümde öğrenilecek konunun sezdirilmesini ve yeni bilgilerin öğrenilmesini sağlamaya yönelik düzenlenmiş ön hazırlık yapmayı gerektiren çalışmalar yer alır.

Alıştırma Önerisi

Sınıf içinde işlenecek konuya yönelik etkin katılımın sağlanmasını amaçlayan bölümdür. Uygulama çalışması.

Uyarı

Bu bölüm, neden - sonuç ilişkilerini ortaya koyarak öğrenilen bilgilerin kalıcı olması ve pekiştirilmesini amaçlayan uyarıları içerir.

Okuma Metni

Konuya veya etkinliğe yönelik okuma metinleri bu bölümde yer alır.

Ölçme Değerlendirme Çalışmaları

İşlenen konularla ilgili bilgi ve becerilerin ölçüldüğü bölümdür.

1

ÜNİTE

● **PİYANO
EĞİTİMİNDE
TEMEL
BECERİLER**

Hazırlık Çalışmaları

Piyano çalan bir kişinin oturuşunu; kol, parmak ve ayaklarının duruşunu inceleyiniz.

1**TEMEL DAVRANIŞLAR VE KAVRAMLAR**

Piyano, 1711'de Floransalı Bartolomeo Cristofori (Bartolomeo Kristofori) tarafından icat edilmiştir (Görsel 1.5.). Hem hafif hem de kuvvetli seslerin elde edilmesinden dolayı bu çalgıya "hafif ve kuvvetli" anlamına gelen piano e forte (piyano e forte) adı verilmiştir. Piyanonun atası timpanon ve psalterion isimli aletlerdir. Asya kıtası kökenli olup 12. yüzyılda Avrupa'ya getirilmişlerdir. Timpanon (Görsel 1.1.) tahta bir kutunun üzerine gerilmiş tellere çomaklarla vurularak, psalterion (Görsel 1.2.) ise üçgen biçiminde bir kutu üzerine gerilen tellerin parmak ile çekilmesiyle çalınan bir çalgıdır. Türk müziği çalgılarından kanun, psalterionun geliştirilmiş şeklidir. 15. yüzyılda timpanon ve psalteriona mekanizma eklenerek bu çalgıların isimleri değişmiş, timpanonun adı klavikord (Görsel 1.3.), psalterionun ise epinet olmuştur. 16. yüzyılda ise bu çalgılardan daha güçlü ve dolgun sesler elde edebilmek için her tuşa iki tel eklenmiştir. Bu değişikliklerin ardından epinet, klavsen (Görsel 1.4.) adını almıştır. Mekanizmada tellerin sayısı kadar tuş yapılmış, bu tuşların bütününe de klavye adı verilmiştir. Bu gelişim evrelerinden sonra piyano (Görsel 1.6., 1.7., 1.8., 1.9.) günümüzdeki şeklini almıştır.

Görsel 1.1. Timpanon

Görsel 1.3. Klavikord

Görsel 1.2. Psalterion

Görsel 1.4. İki Klavyeli Klavsen

Görsel 1.5. Piyano (Bartolomeo Cristofori'nin Yaptığı İlk Piyano)

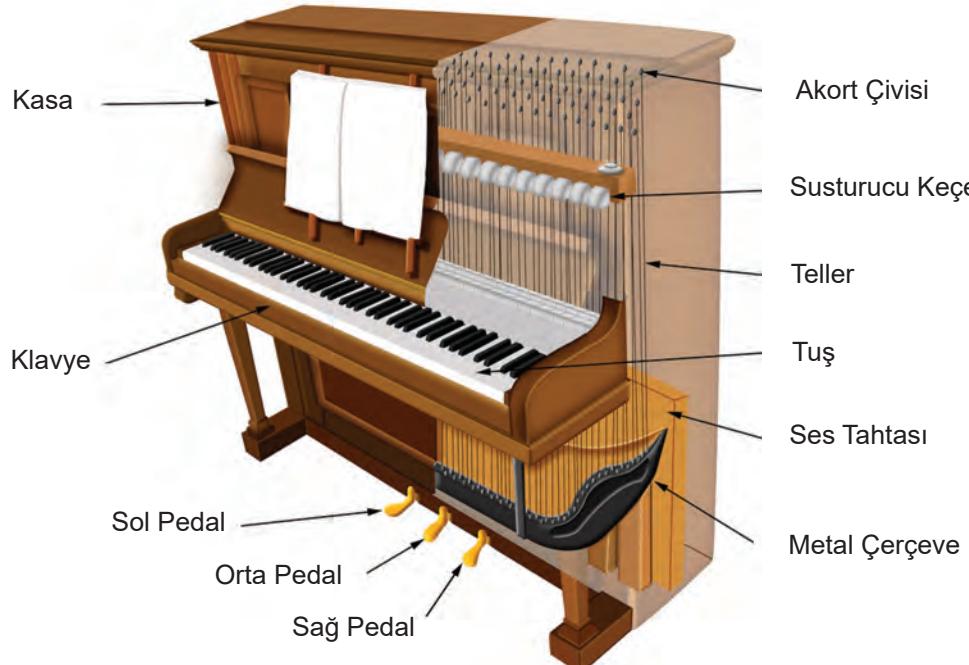
Görsel 1.7. Konsol Piyano

Görsel 1.6. Kuyruklu Piyano

Görsel 1.8. Elektronik Piyano

Görsel 1.9. Akustik Piyano Mekanizması

OTURUŞ VE DURUŞ

Piyano taburesi piyanonun tam ortasına yerleştirilmelidir. Piyano ile uzaklışı ve yüksekliği öğrencinin kol hareketlerini serbestçe yapabileceği mesafede ayarlanmalıdır. Ayaklar pedala yakın bir yerde durmalıdır. Görsel 1.10. ve 1.11.'de piyanoda oturuş ve duruş için doğru, görsel 1.12. ve 1.13.'de piyanoda oturuş ve duruş için yanlış örnekler verilmiştir.

Görsel 1.10. Öğrenci dik oturmali, omuzlar rahat ve kollar serbest bırakılmalıdır.

Görsel 1.12. Piyanoda yanlış oturuş ve duruş.

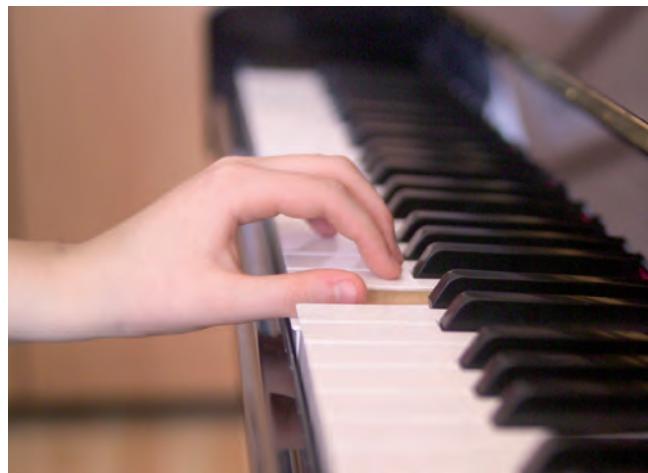

Görsel 1.11. Doğru duruşun ardından eller, klavyeye avuç içi yuvarlak olacak şekilde yerleştirilmelidir.

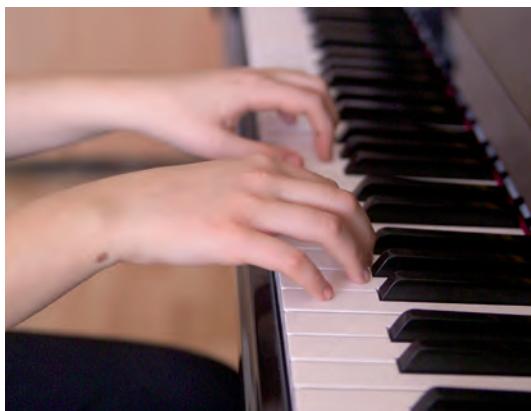

Görsel 1.13. Piyanoda kolların yanlış duruşu.

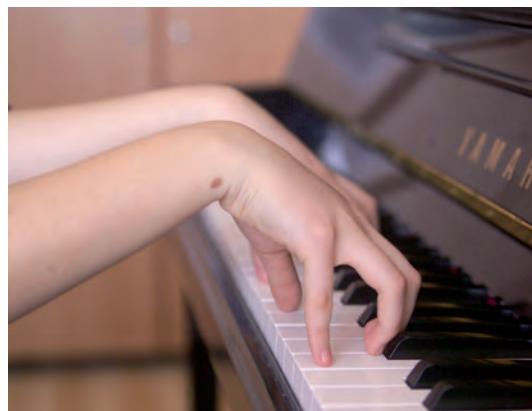
Kolların serbestliğine ve doğal ağırlığıyla kullanımına her zaman dikkat edilmeliidir. Ön kol dirsekten itibaren düz ve yere paralel olmalıdır. Parmaklara, eklemelerden hafifçe kırarak kavis verilmeli ve başparmak düz bir şekilde tuş üzerinde uzatılmalıdır (Görsel 1.15., 1.16.). Parmakların görünüşü yandaki fotoğrafta (Görsel 1.14.) olduğu gibi "c" harfine benzemelidir. Ellerin yanlış duruşu görsel 1.17. ve 1.18.'de gösterilmiştir.

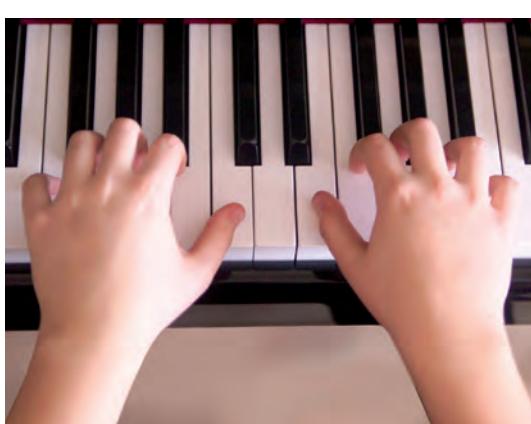
Görsel 1.14. Elin yandan görünüşü.

Görsel 1.15. Ellerin yandan görünüşü.

Görsel 1.17. Ellerin yandan yanlış duruşu.

Görsel 1.16. Ellerin üstten görünüşü.

Görsel 1.18. Ellerin üstten yanlış duruşu.

BİRİNCİ OKTAV DO KONUMU VE PARMAK NUMARALARI

Piyanoda siyah tuşlar ikili ve üçlü gruplar hâlinde sıralanır. İkili siyah tuş grubunun solundaki beyaz tuş, do sesidir (Şekil 1.1.). Başparmaklar do sesi üzerinde olacak şekilde eller klavyeye yerleştirilir. Her iki elde parmak numaraları (Görsel 1.19.); baş parmaklar birinci, diğer parmaklar sırayla ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci parmaklar olarak numaralandırılır.

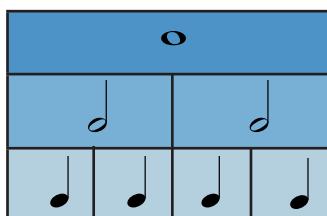
The diagram shows a piano keyboard with the notes DO, RE, Mİ, FA, SOL, LA, Sİ labeled below the keys. The central white key is circled and labeled 'DO'. Above it, the word 'ORTA' is written. Below the keyboard, a musical staff is shown with note heads numbered 1 through 5. Red numbers indicate the starting note (1) and the sequence of fingers (2, 3, 4, 5) used to play the notes. Arrows point from the labels 'Şekil 1.1.' and 'Görsel 1.19.' to the corresponding parts of the diagram.

Görsel 1.19. Parmak numaraları

TEMEL NOTA VE SUS DEĞERLERİ

Birlik Nota

Tablo 1.1.

İkilik Nota

Dörtlük Nota

Birlik Sus
(ölçü susu)

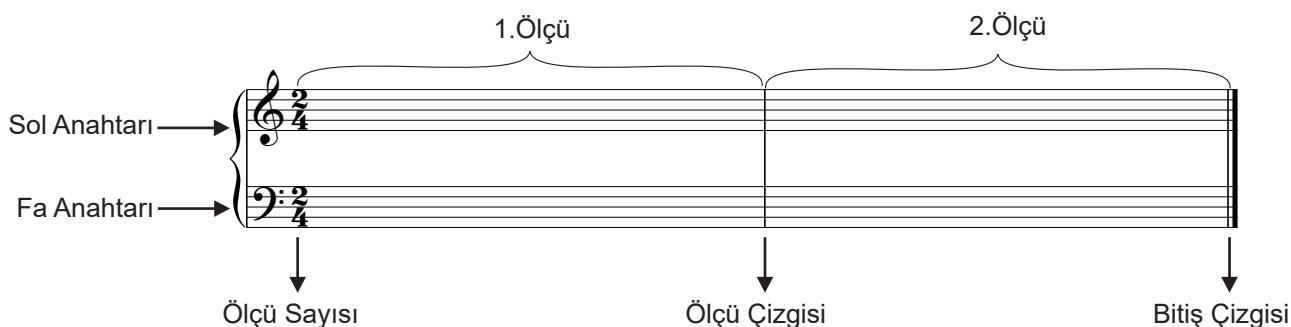
Tablo 1.2.

Temel nota değerleri tablo 1, temel sus değerleri tablo 2'de gösterilmiştir.

ÖLÇÜ VE ÖLÇÜ SAYISI

Bir müzik eserinin eşit zamanlara bölünmesiyle oluşan bölümlerin her birine ölçü denir. Ölçüler, dizekte (portede) yukarıdan aşağıya doğru çekilen çizgilerle (ölçü çizgisi) birbirlerinden ayrılır.

Eserin eşit sürelerle nasıl bölüneceğini gösteren belirteç, anahtarlardan sonra ve eserin ilk notalarından önce yazılan ölçü sayısıdır. Ölçü sayısı üst üste yazılan iki sayıdan oluşur. Üstteki sayı her ölçüde kaç vuruş olduğunu, alttaki sayı ise bir vuruşun değerini gösterir. Böylece eserin zamanı eşit süreli değerlere bölünmüştür. Evrensel kullanımda ölçü sayısına bakılmaksızın birlik sus, ölçü susu olarak kullanılır. Örnek Etüt 1, Etüt 7, Etüt 8.

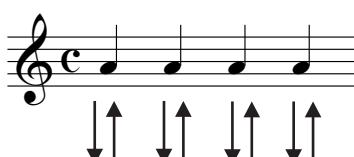

Bir müzik yapısını okurken, sürelerini orantılıyip ölçmek için vuruş yapılmalıdır.

↓ ↑ Elimizi indirip kaldırmamızı ifade eder.

↓ = Dörtlük nota
↑ = 1

4/4'lük (Dört Dörtlük) Ölçü

2/4'lük (İki Dörtlük) Ölçü

3/4'lük (Üç Dörtlük) Ölçü

Uygulama Çalışması

Aşağıdaki etütleri ölçü sayılarına, parmak numaralarına, notalarına ve sürelerine dikkat ederek, duraksamadan ve hızlanmadan sayarak calınız.

ETÜT 1

Komisyon

Musical score for Etut 1. The score consists of two staves. The top staff is in treble clef and 2/4 time, with measure numbers 1, 2, 3, and 4. The bottom staff is in bass clef and 2/4 time. The music consists of quarter notes and rests.

Continuation of the musical score for Etut 1. It shows two more measures of music for the treble and bass staves in 2/4 time.

ETÜT 2

Komisyon

Musical score for Etut 2. The score consists of two staves. The top staff is in treble clef and 2/4 time, with measure numbers 1, 2, 3, and 4. The bottom staff is in bass clef and 2/4 time. The music consists of quarter notes and rests.

Continuation of the musical score for Etut 2. It shows two more measures of music for the treble and bass staves in 2/4 time.

ETÜT 3

Komisyon

1

1

1

1

ETÜT 4

Komisyon

1

1

ETÜT 5

Komisyon

1

2

1

ETÜT 6

Komisyon

1

1

ETÜT 7

Komisyon

1 3

1 3

1 3

1 3

ETÜT 8

Komisyon

1

1

1

1

ETÜT 9

Komisyon

ETÜT 10

3

4

Komisyon

ETÜT 11

Komisyon

The musical score consists of five staves of piano music. The top staff uses treble clef and 4/4 time signature. The bottom staff uses bass clef and 4/4 time signature. Measure 1: Treble staff has a rest. Bass staff has a quarter note. Measure 2: Treble staff has a half note. Bass staff has a rest. Measure 3: Both staves have rests. Measure 4: Both staves have quarter notes. Measure 5: Both staves have eighth notes. Measure 6: Both staves have eighth-note pairs. Measure 7: Both staves have eighth-note pairs. Measure 8: Both staves have eighth-note pairs. Measure 9: Both staves have eighth-note pairs. Measure 10: Both staves have eighth-note pairs. Measure 11: Both staves have eighth-note pairs. Measure 12: Both staves have eighth-note pairs. Measure 13: Both staves have eighth-note pairs. Measure 14: Both staves have eighth-note pairs. Measure 15: Both staves have eighth-note pairs. Measure 16: Both staves have eighth-note pairs. Measure 17: Both staves have eighth-note pairs. Measure 18: Both staves have eighth-note pairs. Measure 19: Both staves have eighth-note pairs. Measure 20: Both staves have eighth-note pairs. Measure 21: Both staves have eighth-note pairs. Measure 22: Both staves have eighth-note pairs. Measure 23: Both staves have eighth-note pairs. Measure 24: Both staves have eighth-note pairs. Measure 25: Both staves have eighth-note pairs. Measure 26: Both staves have eighth-note pairs. Measure 27: Both staves have eighth-note pairs. Measure 28: Both staves have eighth-note pairs. Measure 29: Both staves have eighth-note pairs. Measure 30: Both staves have eighth-note pairs.

ETÜT 12

Komisyon

1

1

1

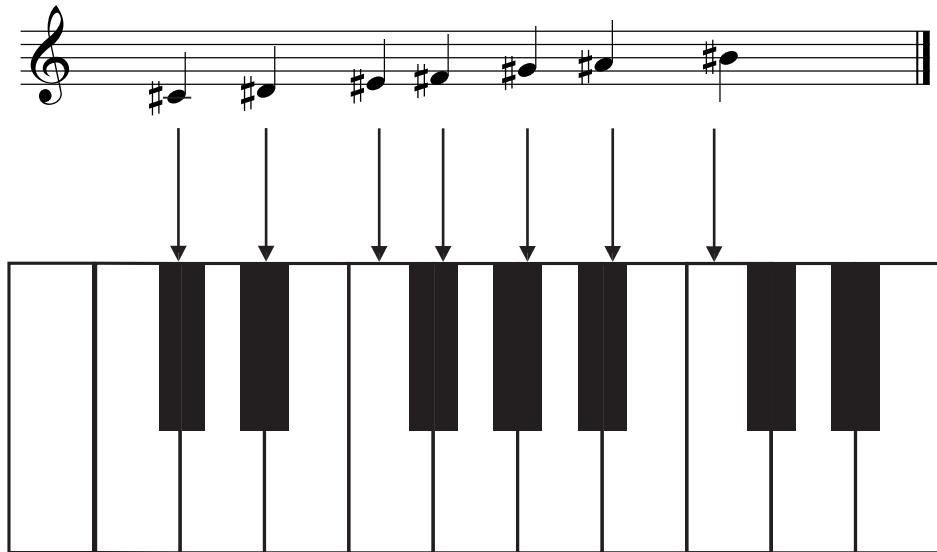
1

1

SİYAH VE BEYAZ TUŞLARIN KULLANIMI

Ses Değiştirici İşaretler

Diyez (#): Notanın soluna konulan diyez (#), o sesin yarım ses tiz (ince) çalınmasıdır (Şekil 1.2.).

Şekil 1.2.

Uygulama Çalışması

Aşağıdaki etüdü ses değiştirici işaretlerine dikkat ederek çalınız.

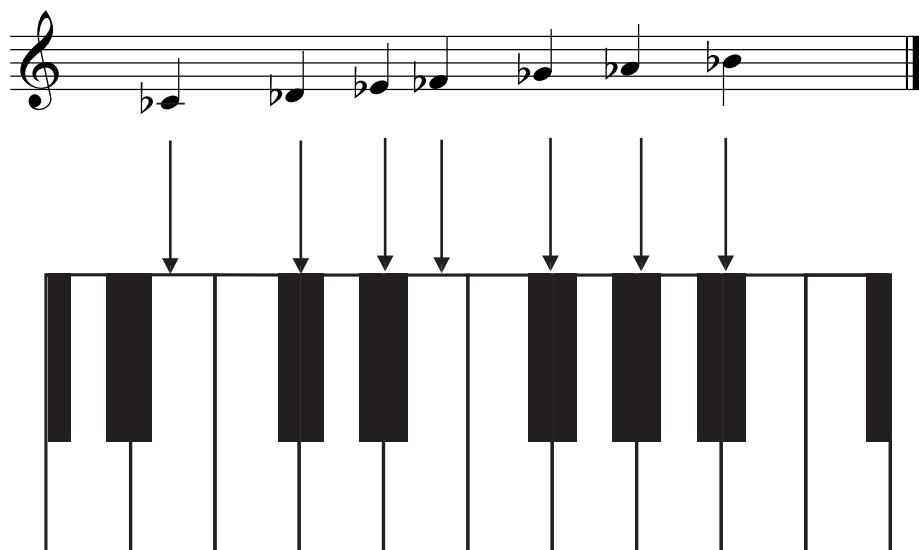
ETÜT 13

Komisyon

1 4

2 4

Bemol (♭): Notanın soluna konulan bemol (♭), o sesin yarım ses (kalın) çalınmasıdır (Şekil 1.3.).

Şekil 1.3.

ETÜT 14

Komisyon

2

4/4 time signature. Treble and bass staves. Measures 3 and 4 are shown. Measure 3: Treble staff - rest, bass staff - B, A, G, F. Measure 4: Treble staff - rest, bass staff - E, D, C, B.

3

4/4 time signature. Treble and bass staves. Measures 5 and 6 are shown. Measure 5: Treble staff - A, G, F, E, bass staff - rest. Measure 6: Treble staff - rest, bass staff - B, A, G, F.

Naturel (natural): Diyez ya da bemol işaretiyile değişiklikle uğramış sesleri doğal hâline dönüştürür.

ETÜT 15

John Thompson
(Con Tampsın)
(1889-1963)

uzatma noktası: Notanın sağına konulan nokta işaretti, o notayı değerinin yarısı kadar uzatır.

Yukarıdaki etütte iki vuruşluk nota, uzatma noktasıyla $\text{---} + \text{---} = \text{---}$. vuruşluk nota olmuştur.
 $2 + 1 = 3$

ETÜT 16

Komisyon

3 4 4

1 2 2

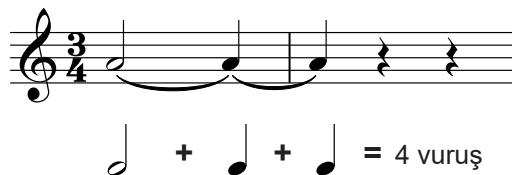
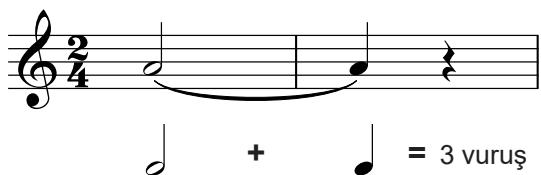
"Eğer piyanoda küçük melodiler sıralayabiliyorsanız, bu az da olsa bir başarı sayılır. Bu melodiler içten ve piyanonun yardımı olmaksızın geliyorsa daha çok sevininiz. Çünkü bu sizin müzik duygunuzu canlandıracaktır. Parmaklar aklin isteğini yapmalıdır. Tersi olamaz."

Robert Schumann'ın (Robert Şuman) Genç Müzisyenlere Öğütleri

UZATMA BAĞI VE CÜMLE BAĞI

Uzatma Bağı

Adları ve yükseklikleri aynı olan notaları bir sesmiş gibi uzatan bağa, uzatma bağı denir.

Uygulama Çalışması

Aşağıdaki etütleri uzatma bağlarına dikkat ederek çalışınız.

ETÜT 17

Komisyon

The image shows three staves of piano sheet music. Staff 1 is in 3/4 time, treble clef, with a tempo of 3. Staff 2 is in 3/4 time, bass clef. Staff 3 is in 3/4 time, bass clef. Each staff contains a series of eighth notes connected by ties, illustrating the concept of extension (uzatma bağı). The music is divided into measures by vertical bar lines.

ETÜT 18

Komisyon

Piano sheet music for Etüt 18, page 1. The music is in 3/4 time, treble and bass staves. Measure 1 starts with a quarter note in the treble staff followed by a half note in the bass staff. Measures 2-3 show eighth-note patterns in both staves. Measure 4 begins with a half note in the treble staff. Measure 5 ends with a half note in the treble staff.

Piano sheet music for Etüt 18, page 4. The music continues in 3/4 time. Measure 1 consists of eighth-note patterns in both staves. Measure 2 begins with a half note in the treble staff. Measure 3 ends with a half note in the treble staff.

Piano sheet music for Etüt 18, page 3. The music continues in 3/4 time. Measure 1 consists of eighth-note patterns in both staves. Measure 2 begins with a half note in the treble staff. Measure 3 ends with a half note in the treble staff.

Piano sheet music for Etüt 18, page 1. The music continues in 3/4 time. Measure 1 consists of eighth-note patterns in both staves. Measure 2 begins with a half note in the treble staff. Measure 3 ends with a half note in the treble staff.

Piano sheet music for Etüt 18, page 5. The music continues in 3/4 time. Measure 1 consists of eighth-note patterns in both staves. Measure 2 begins with a half note in the treble staff. Measure 3 ends with a half note in the treble staff.

Cümle Bağı

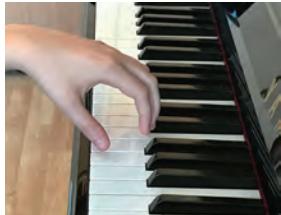
Müzik bir iletişim aracıdır. Duyguları müzik yoluyla aktarmak mümkündür. Türkçede cümleleri birbirinden ayırmak için küçük bir nefes alarak anlaşılmalarını kolaylaştırabiliriz. Müzikte de etkili bir anlatım yapmanın en temel yolu, farklı anlamlar taşıyan ses gruplarının ayrılmasını sağlamaktır. Bunu sağlayan bağa, cümle bağı denir. Müzik cümleleri, notaların üstüne ya da altına konulan eğri bir çizgiyle () birbirlerinden ayrırlır. Cümle bağının iyi çalıştırılması için bağ başındaki notaya bileğin yumuşak düşüşü sağlanmalıdır. Bu bağ içindeki notalar, bağlı çalışır. Bağ bitiminde son nota calındıktan sonra, bilek hafifçe kaldırılmalı ve yeni bağa hazırlanmalıdır (Görsel 1.20.).

Bağlı grubun başındaki ilk notaya bileğin yukarıdan düşmesini ifade eder.

Bağlı grubun sonundaki notadan bileğimizi yumuşakça kaldırırmamızı ifade eder.

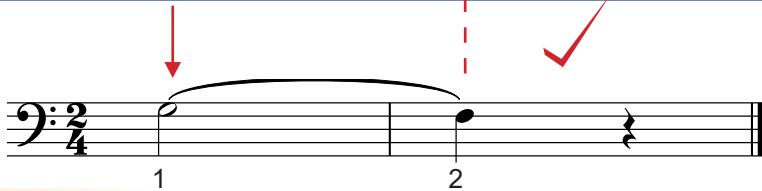

Görsel 1.20. Cümle bağı

Uygulama Çalışması

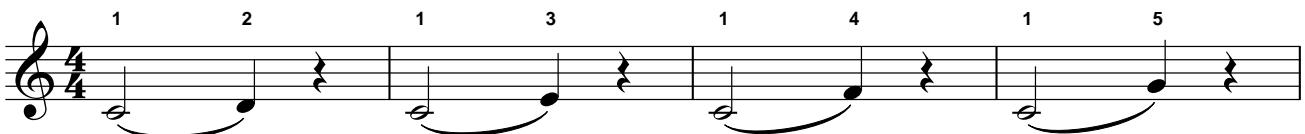

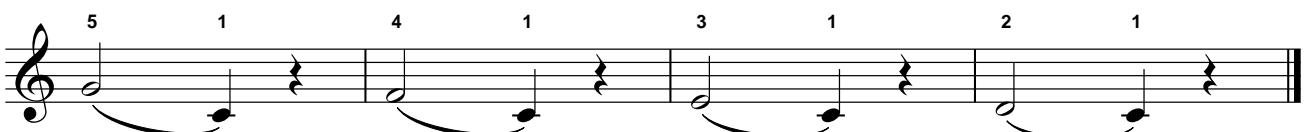
Aşağıdaki etüdü fotoğraftaki el hareketlerini göz önünde bulundurarak çalışınız.

Uygulama Çalışması

Aşağıdaki etütleri cümle bağlarına dikkat ederek çalınız.

DENİZİN ALTINDA

Denes Agay
(Denis Egey)
(1911-2007)

The sheet music consists of four systems of piano notation. Each system begins with a measure number (1, 5, 4, or 8) and includes a dynamic marking (8va or 8vb). The music is in 3/4 time. The treble staff has a G clef, and the bass staff has a F clef. Measures 1 and 5 start with a single note followed by a grace note. Measures 4 and 8 show a more complex pattern of eighth notes and grace notes. Measure 8 ends with a fermata over the bass note.

ottava (8va-----|): Belirttiği yere kadar olan notaların bir oktaf inceden çalınacağını gösterir.

ottava (8vb-----]): Belirttiği yere kadar olan notaların bir oktaf kalından çalınacağını gösterir.

BAĞLI ETÜT 1

Komisyon

1

BAĞLI ETÜT 2

Komisyon

3
1

EKSİK ÖLÇÜ

Bazı eserlerde ilk ölçü belirtilen birimlerden (ölçü sayısından) eksik olarak başlayabilir. Böyle ölçülere eksik ölçü denir. Eksik kalan süre, bölümlerin ya da eserin sonunda tamamlanır. Eksik ölçü, ölçülerdeki vuruş özelliklerini (kuvvetli - zayıf) değiştirmez.

eksik ölçü

eksikliğin
tamamlandığı ölçü

EKSİK ÖLÇÜ

Komisyon

5

1

PIYANODA FARKLI KONUMLAR

Do Konumu

The musical notation shows a treble clef, a common time signature, and a bass clef. The notes are numbered 1 through 5 across three measures. The first measure starts with a note at the top of the staff (number 1), followed by a note on the second line (number 2), a note on the third line (number 3), a note on the fourth line (number 4), and a note on the fifth line (number 5). The second measure starts with a note on the fourth line (number 4), followed by notes on the third line (number 3) and the second line (number 2). The third measure starts with a note on the third line (number 3), followed by a note on the second line (number 2), and ends with a note on the top line (number 1). Below the notation is a photograph of two hands on a piano keyboard. The hands are positioned on the white keys, with fingers 1, 2, 3, 4, and 5 corresponding to the notes in the notation. The keys are labeled DO and SOL for both the treble and bass staves.

Görsel 1.21. Do konumu

Uygulama Çalışması

Do konumundaki etütleri parmak numaralarına dikkat ederek çalınız.

ETÜT 19

Denes Agay
(1911-2007)

The musical score consists of two staves. The top staff is in common time, treble clef, and the bottom staff is in common time, bass clef. The score is divided into four measures. Measure 1: Treble staff has a note on the 5th line with a curved line under it; Bass staff has a note on the 5th line. Measure 2: Treble staff has a note on the 3rd line; Bass staff has a note on the 5th line. Measure 3: Treble staff has a note on the 3rd line with a curved line under it; Bass staff has a note on the 5th line. Measure 4: Treble staff has a note on the 3rd line; Bass staff has a note on the 5th line.

ETÜT 20

Komisyon

1

5

1

5

ETÜT 21

Komisyon

1

5

1

1

5

Re Konumu

Musical notation for the 'Re' position on a piano. The top staff is in treble clef (G) and 4/4 time, showing notes at positions 1, 2, 3, 4, 5, 4, 3, 2, and 1. The bottom staff is in bass clef (F) and 4/4 time, showing notes at positions 5, 4, 3, 2, 1, 2, 3, 4, and 5.

Görsel 1.22. Re konumu

Uygulama Çalışması

Re konumundaki etütleri parmak numaralarına dikkat ederek calınız.

ETÜT 22

Musical notation for 'Etüt 22'. The top staff is in treble clef (G) and 2/4 time, with a measure ending at 1. The bottom staff is in bass clef (F) and 2/4 time. The notation consists of eighth-note pairs connected by horizontal lines, with a measure ending at 1.

Komisyon

Musical notation for 'Etüt 22', continuing from the previous page. The top staff is in treble clef (G) and 2/4 time, with a measure ending at 1. The bottom staff is in bass clef (F) and 2/4 time. The notation consists of eighth-note pairs connected by horizontal lines, with a measure ending at 1.

ETÜT 23

Komisyon

1

5

ETÜT 24

Komisyon

1

5

Mi Konumu

Görsel 1.23. Mi konumu

Uygulama Çalışması

Mi konumundaki etütleri parmak numaralarına dikkat ederek çalınız

ETÜT 25

durgu (Fr. Point d'orgue, Alm. Fermate, It. Femata): Yorumcuya bağlı olarak üzerine geldiği nota ve sus değerini iki katı kadar uzatır.

ETÜT 26

Komisyon

3

5

1

ETÜT 27

Komisyon

The musical score consists of five staves of piano music. The top staff is in treble clef and 3/4 time, starting with a dotted quarter note. The second staff is in bass clef and 3/4 time, starting with a dotted half note. The third staff is in treble clef and 3/4 time, starting with a dotted half note. The fourth staff is in bass clef and 3/4 time, starting with a dotted half note. The fifth staff is in treble clef and 3/4 time, starting with a dotted half note. The music features various dynamics (e.g., forte, piano, forte), grace notes, and slurs. The key signature changes from one staff to another, indicated by sharp and double sharp symbols.

Sol Konumu

Musical notation for the Sol position on piano, showing treble and bass staves with fingerings.

Görsel 1.24:.. Sol konumu

Uygulama Çalışması

Sol konumundaki etütleri parmak numaralarına dikkat ederek çalınınız.

ETÜT 28

Komisyon

Musical notation for Etüt 28, measure 1, featuring treble and bass staves.

Musical notation for Etüt 28, measure 2, featuring treble and bass staves.

ETÜT 29

Komisyon

ETÜT 30

Denes Agay
(1911-2007)

La Konumu

Görsel 1.25. La konumu

Uygulama Çalışması

La konumundaki etütleri parmak numaralarına dikkat ederek calınız.

ETÜT 31

ETÜT 32

1
5

Komisyon

ETÜT 33

1

Komisyon

3
5

Uygulama Çalışması

Aşağıdaki do, re, mi, sol ve la konumlarındaki etüdü, parmak numaralarına dikkat ederek calınız.

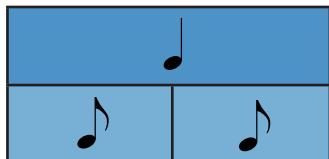
ETÜT 34

Komisyon

SEKİZLİK NOTA VE ETÜT ÇALIŞMALARI

Dörtlük notanın iki eşit zamana bölünmesiyle sekizlik nota oluşur. Sekizlik nota tek çengelledir. Tablo 3'de, sekizlik sus değerleri tablo 4'de gösterilmiştir. Art arda gelen sekizlik notalar, çengel yerine tek çizgiyle gösterilir.

Dörtlük Nota

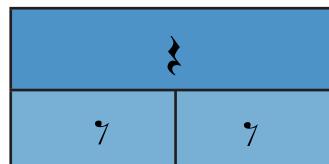

Sekizlik Nota

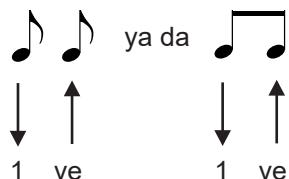
Tablo 1.3.

Dörtlük Sus

Sekizlik Sus

Tablo 1.4.

Uygulama Çalışması

Aşağıdaki etütleri sekizlik nota değerlerine ve iki elin eşgündümsel kullanımına dikkat ederek sakin bir tempoda çalışınız.

ETÜT 35

Komisyon

ETÜT 36

Komisyon

The musical score consists of five staves of piano music. The top staff is in treble clef and 4/4 time, with a tempo marking of '1'. The bottom staff is in bass clef and 4/4 time. The first two staves show a melodic line in the upper register with sustained notes and grace notes. The third staff features eighth-note patterns in the bass. The fourth and fifth staves continue the melodic line in the upper register with sustained notes and grace notes. The notation includes various dynamics like forte and piano, and performance markings like slurs and grace notes.

EŞGÜDÜM ÇALIŞMASI**ETÜT 37**

Ferdinand Beyer
(Ferdinand Beyer)
(1803-1863)

1

5

DANS

Barış Rodoplù

The piano sheet music for 'DANS' consists of five staves of musical notation. The first staff is in G major (treble clef) and 2/4 time. The second staff is in A major (bass clef) and 2/4 time. The third staff is in G major (treble clef) and 2/4 time. The fourth staff is in A major (bass clef) and 2/4 time. The fifth staff is in G major (treble clef) and 2/4 time. The music features various note heads, stems, and beams. Measure numbers 5, 1, 2, 3, and 4 are indicated below the staves. Measure 5 starts with a single note on the treble staff, followed by a series of eighth notes. Measure 1 starts with a single note on the bass staff, followed by a series of eighth notes. Measures 2, 3, and 4 show a repeating pattern of eighth-note pairs between the treble and bass staves.

MODERN PIYANONUN GELİŞİMİ

Piyano, ses çıkışma sistemi çok sayıda bölümlerden oluşan son derece gelişmiş bir çalgıdır. Bu bölümlerin bazıları: tuşların yer aldığı ön bölüm, bir iç gövde, bu gövdede yer alan tokmaklar, tuşlara bastıkça hareket eden tokmakların vurduğu gerili çok sayıda tel. Bu çalgı, tuşlu çalgı olarak tanımlanmaktadır.

Bugün kullanılmakta olan mükemmel piyanolar, en eski şeklärden zamanımıza kadar birçok değişiklik sonucu günümüz formunu almıştır. 12. yüzyılda Asya'dan Avrupa'ya getirilen timpanon ve psalterion (piyanonun ataları), üzerlerine teller gerilmiş tahta kutulardan ibaretti. Aralarındaki fark, çalınışlarıydı. 15. yüzyılda tellerin bir mekanizma aracılığı ile titreştirilmesini sağlayan bir parça eklenmiştir. Daha sonra çalgılara seslerin sayısı kadar tuş (klavye) eklenecek aletlerin çalınması kolaylaştırılmıştır. Mekanizma ve klavye eklenen bu çalgıların isimleri değişmiş, timpanonun adı klavikord, psalterionun ise epinet olmuştur.

Klavikord ve epinetten güçlü ve dolgun sesler elde edilemediği için bu çalgılarda bazı değişiklikler yapma zorunluluğu doğmuştur. 16. yüzyılda her nota için iki tel denenmiştir. Epinet, bu değişikliklerden sonra klavsen adını almıştır. Klavsenin mekanizması epinet ile aynıydı. Sadece her nota için üçer tel titreşmekteydi.

Klavsen, 17. yüzyıl sonlarına doğru orkestralarda yer almaya başlamıştır. Sonunda klavsen de bir yüzyl yaşadıktan sonra, yerini daha gelişkin bir çalgı olan piyanoya bırakmıştır. Piyano, Floransalı Bartolomeo Cristofori tarafından hem hafif hem kuvvetli sesler elde edilebildiği için İtalyancada piano hafif, forte kuvvetli anlamına gelen piano e forte adıyla icat edilmiştir.

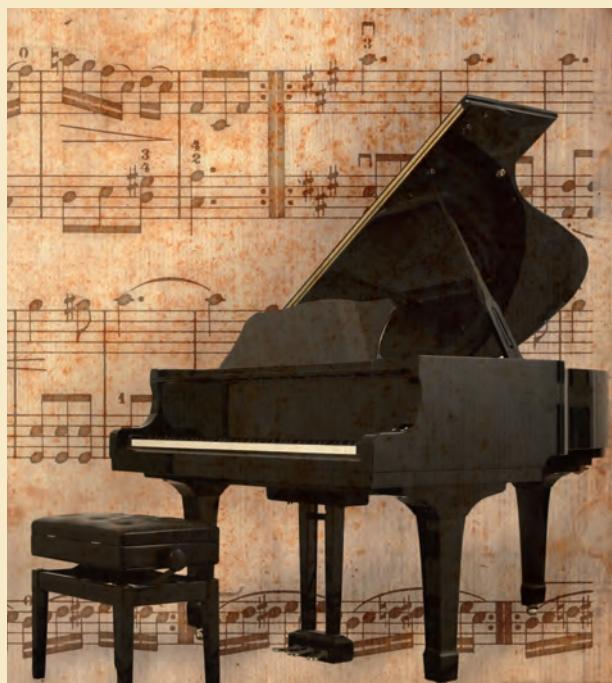
Piyanonun icadından sonra çalgıda günümüze kadar olan değişiklikler şunlardır:

- İlk piyanolar kuyrukluydu. Ünlü org yapımcısı Frederici, dört köşe piyanoyu icat etti.
- 1783'de Broadwood, piyanoya iki pedal eklemiştir.
- İnce seslerde tuş başına iki tel yerine üç tel kullanılmaya başlanmıştır.
- 1788'den başlayarak tahta yerine çelik şase kullanımı çalgı için daha uygun görülmüştür.
- 1808'de Erard, kuyruklu piyanolarda (Görsel 26) kullanılan mekanizmayı geliştirdi.
20. yüzyılda piyanonun çeşitli parçaları laboratuarlarda incelenerek geliştirilmiş ve günümüzün kusursuz çalgıları oluşturulmuştur.

Modern piyanonun ses genişliği kalın "la" dan ince "do" ya kadar olmak üzere, yedi oktaf ve bir minör üçlüyü kapsamaktadır. Bununla birlikte, klasik piyano edebiyatını çalmaya altı buçuk oktaf yetmektedir.

Tuşların sertliği sorunu üzerine piyano fabrikaları çok durmuşlar ve bu sorunun çözülmesi için teknik açıdan çaba göstermişlerdir. Modern bir piyanonun tuşesi, piyanisti yoracak ölçüde sert olmamalı, öte yandan parmakları dayanıksız ve zayıf bırakacak kadar da yumuşak bulunmamalıdır.

Ahmet SAY, Müzik Tarihi kitabından (sf.252-258) düzenlenmiştir.

Görsel 1.26. Kuyruklu piyano

Ölçme Değerlendirme Çalışmaları

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçenekleri işaretleyiniz.

1. Aşağıdaki dizekte notaların farklı yerlerine konulmuş değiştirici işaretlerin hangisi doğrudur?

A)

B)

C)

D)

E)

2. Aşağıdaki hangi notanın dizekteki yeri yanlıştır?

A)

B)

C)

D)

E)

3. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A)

B)

C)

D)

E)

4. Piyanoda eller orta do konumundayken sağ ve sol elin 3. parmakları hangi tuşların üzerindedir?

A) Do-La

B) Mi-La

C) Re-Si

D) Fa-Sol

E) Mi-Si

5. Aşağıdakilerden hangisi piyano çalışmaya başlamadan önce dikkat edilmesi gereken bir davranış değildir?

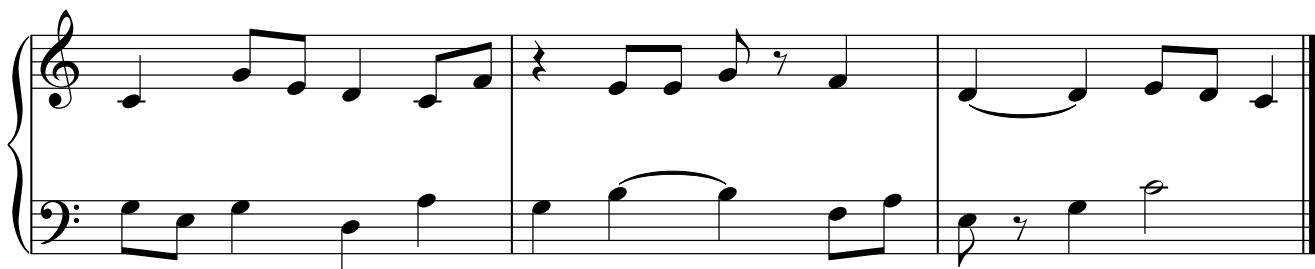
- A) Piyano taburesinin yüksekliğini ayarlama
- B) Piyano ile tabure arasındaki mesafeyi ayarlama
- C) Piyanonun akordunu yapma
- D) Vücutu dik ve rahat tutma
- E) Kolları rahat ve serbest bırakma

6. Aşağıdakilerden hangisi uzatma bağı ile cümle bağı arasındaki farkı açıklar?

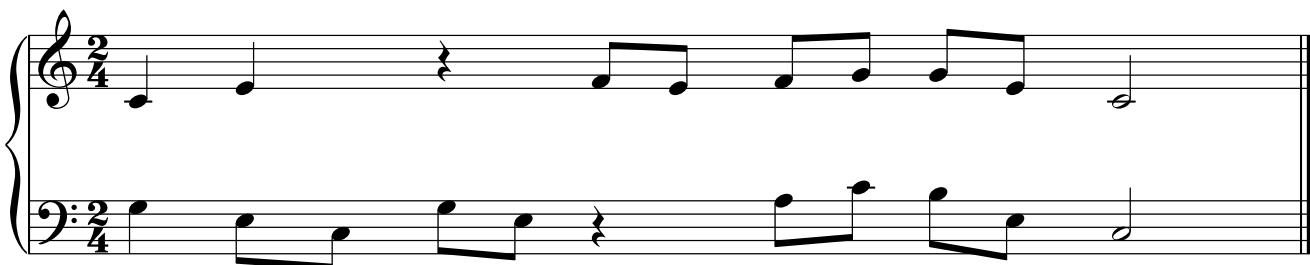
- A) Uzatma bağı aynı notaları birbirine bağlarken, cümle bağı farklı notaları birbirine bağlar.
- B) Uzatma bağı farklı notaları birbirine bağlarken, cümle bağı aynı notaları birbirine bağlar.
- C) Uzatma bağı ve cümle bağı aynı notaları birbirine bağlar.
- D) Uzatma bağı ve cümle bağı farklı notaları birbirine bağlar.
- E) Uzatma bağı seslerin birbirine bağlı; cümle bağı seslerin birbirinden ayrı yapılmasını sağlar.

Aşağıdaki noktalı yerlere uygun sözcükleri yazınız.

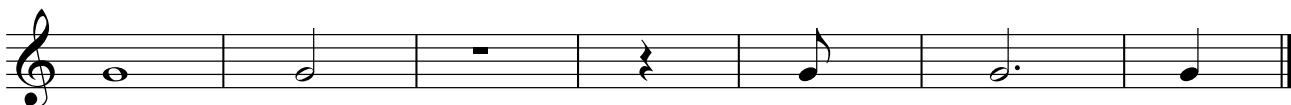
7. Piyano çalarken omuzlar ve kollar olmalıdır.
8. Adları ve sesleri aynı, en az iki sesi bir sesmiş gibi uzatan bağa, denir.
9. Bir eserin birinci ölçüsündeki eksikliğin bölüm veya eser sonunda tamalanmasına denir.
10. Dörtlük notanın iki eşit parçağa bölünmesiyle oluşan her bir nota değerine denir.
11. Aşağıda verilen çalışmada nota süre değerlerine göre ölçü sayısını bulup olması gereken yere yazınız.

12. Aşağıda verilen çalışmanın ölçü sayısına dikkat ederek ölçü çizgilerini çiziniz.

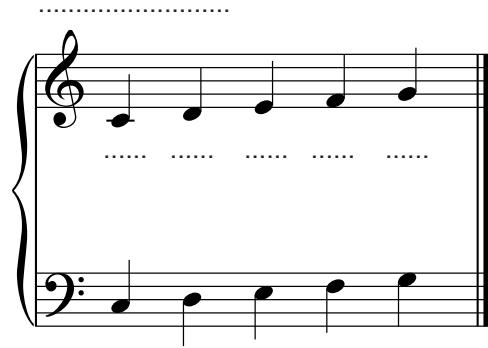
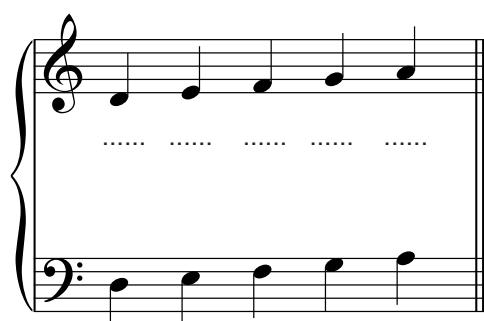
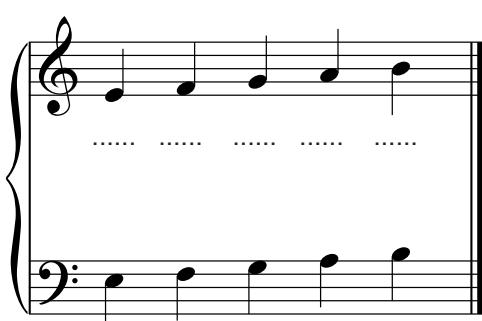
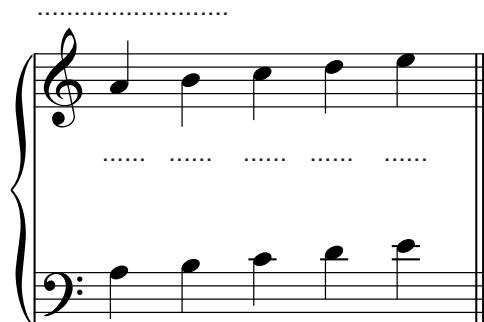
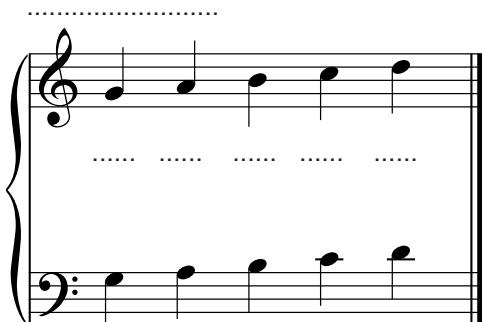
13. Aşağıda süre değerleri verilen notaları ve sus işaretlerini, ilk ölçüde yazıldığı gibi noktalı yerlere yazınız.

Birlik nota

.....

14. Aşağıda verilen dizilerin hangi konumda olduğunu üzerindeki boşluğa, notaların parmak numaralarını da notaların altına yazınız.

15. Aşağıda sol anahtarında verilen notaların isimlerini noktalı yerlere yazınız.

16. Aşağıda fa anahtarında verilen notaların isimlerini noktalı yerkere yazınız.

A musical staff in bass clef (F key signature) with ten notes. The notes are: B-flat, A, G, F-sharp, E-sharp, D, C, B-flat, A, G.

17. Aşağıdaki çalışmayı her iki eli uyumlu (eşgündüm) kullanarak çalışınız.

18. Aşağıdaki sözcükleri tablo içinde bulunuz.

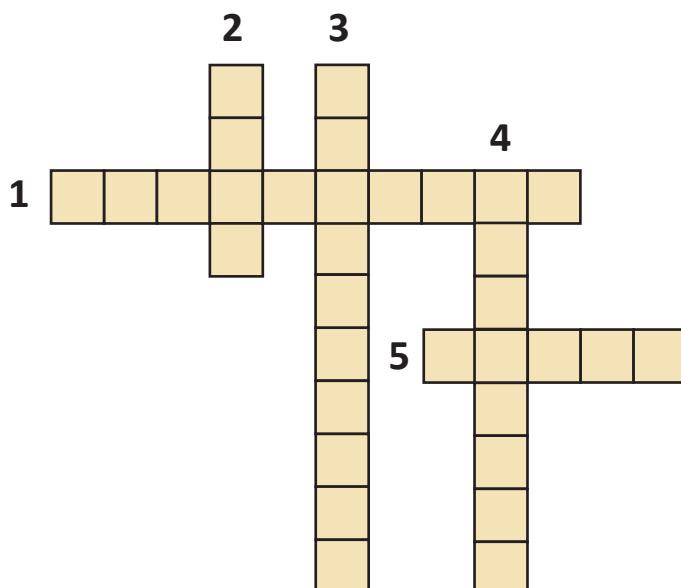
Kelime Avı

Cümle Bağı
Birlik
Eksik Ölçü
Sus
Diyez
Piyano
Sekizlik
Etüt
Bemol
Eşgündüm

D	C	E	Y	T	U	L	O	B	G	Z
T	O	Ü	Ç	L	Ö	K	İ	S	K	E
R	B	E	M	O	L	Ö	L	U	K	Y
H	Ş	Ü	Ç	L	Ö	M	E	S	M	İ
G	A	L	N	D	E	N	O	İ	Ç	D
M	K	İ	L	R	İ	B	A	A	M	R
G	O	E	T	Ü	T	Ü	A	Y	S	Ö
E	Ş	G	Ü	D	Ü	M	S	Ğ	İ	K
S	E	K	İ	Z	L	İ	K	L	I	P

19. Aşağıdaki bulmacayı çözünüz.

1. Anahtardan hemen sonra yazılan ve ölçülerin kaç birimden oluştuğunu gösteren sayı
2. Çalışma parçası
3. Aynı ad ve ses yüksekliğindeki birden fazla notanın tek bir notaymış gibi seslendirilmesini sağlayan bağın adı
4. Bir dörtlüğün iki eşit parçaya bölünmesiyle oluşan değerin adı
5. Notanın yarım ses tiz çalınacağını gösteren değiştirici işaretin adı

2

ÜNİTE

• PIYANO
EĞİTİMİNDE
TEMEL
TEKNİKLER

Hazırlık Çalışmaları

Konuşlarınızda cümlelerinize duyu ve anlam kazandırmak için yaptığınız değişiklikleri, bir müzik eseriyle karşılaştırma yaparak söyleyiniz. Sınıf arkadaşlarınızla tartışınız.

1

TEMEL TEKNİKLER VE GAM ÇALIŞMALARI

LEGATO TEKNİĞİ VE ETÜT ÇALIŞMALARI

Notalar arasında boşluk bırakmadan çalma tekniğine “legato tekniği” denir. Legato teknliğinde notalar bağlı çalınır. Notaları bağlı çalmak için her notanın üzerinde süresi kadar kalınmalı ve diğer notaya arada kopma olmadan geçilmelidir. Tahterevallinin senkronize bir şekilde (Görsel 2.1.) inip kalkması ya da yüzen bir kişinin art arda kulaç olmasını, (Görsel 2.2.) legatoya benzetebiliriz.

Görsel 2.1. Tahterevalli

Görsel 2.2. Yüzmede kulaç şemasi

Uygulama Çalışması

Aşağıdaki etütleri legato tekniğine dikkat ederek çalınız.

ETÜT

Hermann Berens
(Herman Berens)
(1826-1880)

ETÜT

Ferdinand Beyer
(1803-1863)

Allegretto

1.

:

2.

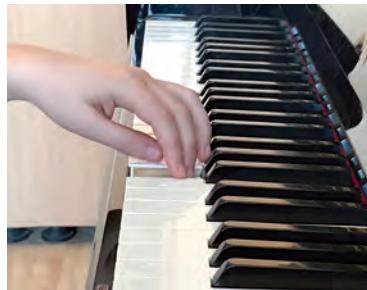
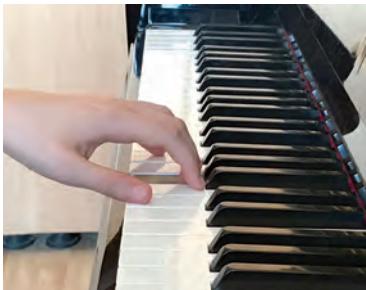
:

Tekrarlanan bölümün sonu dolap içine alınır. Önce 1. dolap çalınır, tekrarında 1. dolap atlanır ve 2. dolap çalınır.

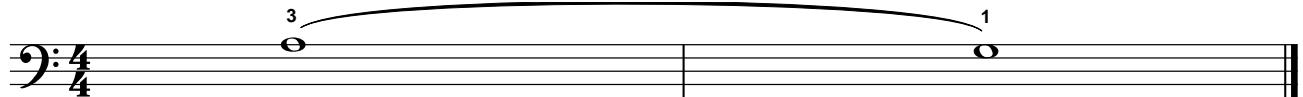
alegretto: Çabukça anlamına gelen hız terimi.

PARMAK GEÇİŞLERİ VE ETÜT ÇALIŞMALARI

3-1 Parmak Geçisi

Görsel 2.3. 3-1 Parmak geçisi

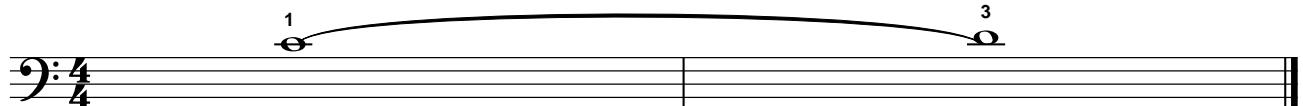

Sağ el çıkışıcı, sol el inici 3-1 parmak geçişinde nota 3. parmak ile çalınırken, 1. parmak 3. parmağın altından geçip el yeni pozisyonunu almalıdır (Görsel 2.3.).

1-3 Parmak Geçisi

Görsel 2.4. 1-3 Parmak geçisi

Sol el çıkışıcı, sağ el inici 1-3 parmak geçişinde nota 1. parmak ile çalınırken, 3. parmak baş parmağın üstünden geçip el yeni pozisyonunu almalıdır (Görsel 2.4.).

Uygulama Çalışması

Aşağıdaki etüdü parmak geçişlerine dikkat ederek çalınız.

DEĞİŞİM

Barış Rodoplu

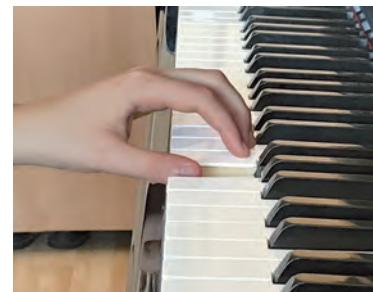
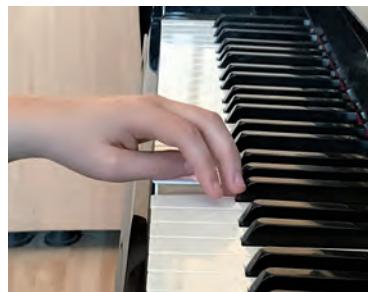
The sheet music consists of four staves of piano notation. The first staff starts with a treble clef, a 4/4 time signature, and a key signature of one flat. It features two melodic lines: one on the treble clef staff and one on the bass clef staff. Fingerings are indicated above the notes: '1' at the beginning of the first measure, '1' over the second measure, '3' over the third measure, '5' below the bass note in the fourth measure, '3' below the bass note in the fifth measure, and '1' below the bass note in the sixth measure. The second staff begins with a bass clef, a 4/4 time signature, and a key signature of one flat. It continues the melodic line from the first staff. The third staff begins with a treble clef, a 4/4 time signature, and a key signature of one sharp. It continues the melodic line from the first staff. The fourth staff begins with a bass clef, a 4/4 time signature, and a key signature of one sharp. It continues the melodic line from the first staff. The music concludes with a 'Fine' ending on the bass staff.

The first staff starts with a treble clef, a 4/4 time signature, and a key signature of one flat. It features two melodic lines: one on the treble clef staff and one on the bass clef staff. Fingerings are indicated above the notes: '1' at the beginning of the first measure, '1' over the second measure, '3' over the third measure, '5' below the bass note in the fourth measure, '3' below the bass note in the fifth measure, and '1' below the bass note in the sixth measure. The second staff begins with a bass clef, a 4/4 time signature, and a key signature of one flat. It continues the melodic line from the first staff. The third staff begins with a treble clef, a 4/4 time signature, and a key signature of one sharp. It continues the melodic line from the first staff. The fourth staff begins with a bass clef, a 4/4 time signature, and a key signature of one sharp. It continues the melodic line from the first staff. The music concludes with a 'Fine' ending on the bass staff.

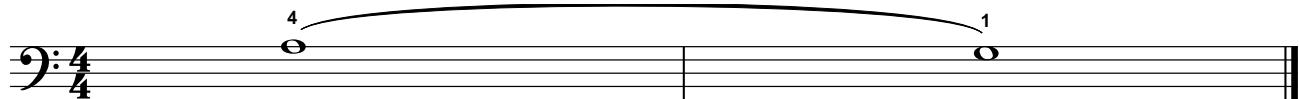
The first staff starts with a treble clef, a 4/4 time signature, and a key signature of one sharp. It features two melodic lines: one on the treble clef staff and one on the bass clef staff. Fingerings are indicated above the notes: '1' at the beginning of the first measure, '1' over the second measure, '3' over the third measure, '1' below the bass note in the fourth measure, and '1' below the bass note in the fifth measure. The second staff begins with a bass clef, a 4/4 time signature, and a key signature of one sharp. It continues the melodic line from the first staff.

The first staff starts with a treble clef, a 4/4 time signature, and a key signature of one sharp. It features two melodic lines: one on the treble clef staff and one on the bass clef staff. Fingerings are indicated above the notes: '1' at the beginning of the first measure, '1' over the second measure, '3' over the third measure, '1' below the bass note in the fourth measure, and '1' below the bass note in the fifth measure. The second staff begins with a bass clef, a 4/4 time signature, and a key signature of one sharp. It continues the melodic line from the first staff. The music concludes with a 'D.C. al Fine' ending on the bass staff.

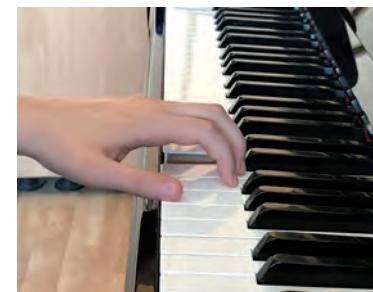
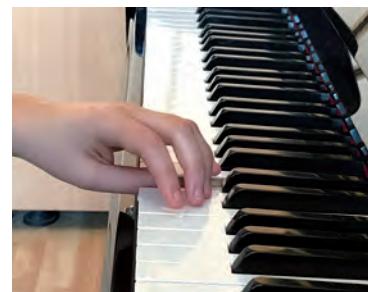
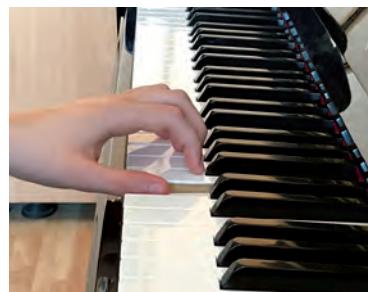
da capo al fine (da kapo al fine): Başa dönülerek eserin fine (son) yazan yerde bitirilmesini ifade eder.

4-1 Parmak Geçışı

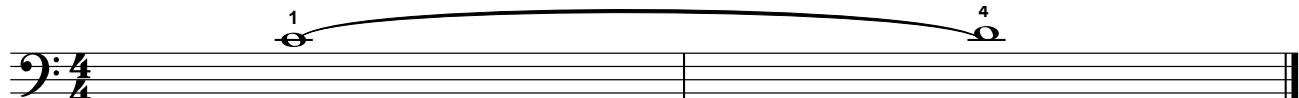
Görsel 2.5. 4-1 Parmak geçışı

Sağ el çıkışıcı, sol el inici 4-1 parmak geçişinde nota 4. parmak ile çalınırken, 1. parmak 4. parmağın altından geçip el yeni pozisyonunu almalıdır (Görsel 2.5.).

1-4 Parmak Geçışı

Görsel 2.6. 1-4 Parmak geçışı

Sol el çıkışıcı, sağ el inici 1-4 parmak geçişinde nota 1. parmak ile çalınırken, 4. parmak baş parmağın üstünden geçip el yeni pozisyonunu almalıdır (Görsel 2.6.).

Uygulama Çalışması

Aşağıdaki etütleri parmak geçişlerine dikkat ederek calınız.

ATLAYIŞ

Komisyon

Piano sheet music in G major (4/4). Treble clef, bass clef. The music consists of two measures. The first measure has notes 1, 4, 1, 4, 3 connected by a single horizontal line. The second measure has notes 1, 4, 1 connected by a single horizontal line. Fingerings 5, 1, 4 are indicated below the notes.

Piano sheet music in G major (4/4). Treble clef, bass clef. The music consists of three measures. The first measure has notes 1, 4, 1 connected by a single horizontal line. The second measure has notes 1, 4, 1 connected by a single horizontal line. The third measure has notes 1, 4, 1 connected by a single horizontal line. Fingerings 1, 4, 1 are indicated below the notes.

Piano sheet music in G major (4/4). Treble clef, bass clef. The music consists of four measures. The first measure has notes 1, 4, 1 connected by a single horizontal line. The second measure has notes 1, 4, 1 connected by a single horizontal line. The third measure has notes 1, 4, 1 connected by a single horizontal line. The fourth measure has notes 1, 4, 1 connected by a single horizontal line. Fingerings 1, 4, 1 are indicated below the notes.

Piano sheet music in G major (4/4). Treble clef, bass clef. The music consists of four measures. The first measure has notes 1, 4, 1 connected by a single horizontal line. The second measure has notes 1, 4, 1 connected by a single horizontal line. The third measure has notes 1, 4, 1 connected by a single horizontal line. The fourth measure has notes 1, 4, 1 connected by a single horizontal line. Fingerings 1, 4, 1 are indicated below the notes.

ETÜT

Jean Baptiste Duvernoy
 (Jan Baptist Duvernua)
 (1802-1880)

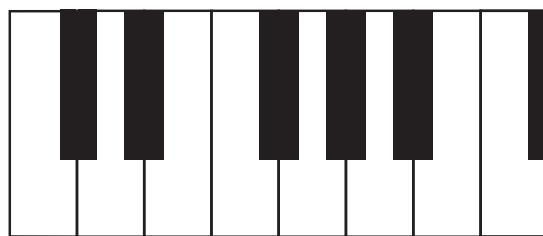
Moderato

The music consists of six systems of piano notation. The top system starts with a treble clef, a key signature of one sharp, and a 4/4 time signature. The bass staff begins with a bass clef and a 2/4 time signature. Fingerings are indicated above the notes: in the first system, 3 and 5; in the second, 5 and 4; in the third, 2 and 1; in the fourth, 3 and 1; in the fifth, 5 and 4; and in the sixth, 2 and 1. The bass staff maintains a continuous eighth-note pattern throughout. The music is composed of eighth-note chords and single notes, with slurs grouping notes together.

moderato: Eserin orta hızda çalınacağını gösteren hız terimi.

GAM TEKNİĞİ

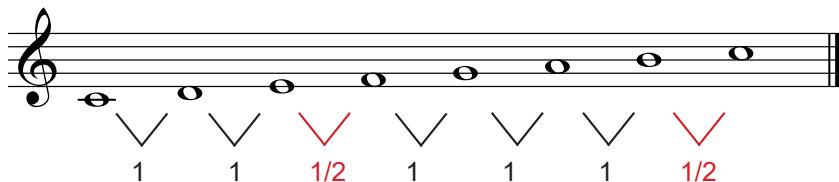
(Do ve Sol Majör Ters Hareketli Gamlar)

Şekil 2.1.

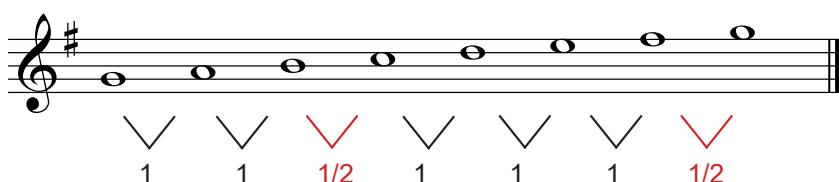
Tam Tam **Yarım** Tam Tam Tam **Yarım**
 ses ses **ses** ses ses ses **ses**
 T T **Y** T T T **Y**

Do Majör Dizi

Do sesi ile başlayıp do sesi ile biten dizi, doğal sıralanışıyla majör diziyi oluşturur. Piyanoda mi-fa ile si-do arasında siyah tuş yoktur (Şekil 2.1.). Çünkü bu sesler birbirlerine yarılm ses daha yakındır. Majör diziler iki tam, bir yarıml; üç tam, bir yarıml aralıklardan oluşur. Yukardaki sıralama, do majör gamını oluşturur.

Sol Majör Dizi

Çıkıcı durumdaki sol dizisine majör kalıbı, fa sesi diyez alarak yarılm ses tizlesir. Bu diziyi, sol majör dizi denir.

Piyano tekniğinin gelişiminde gam çalmanın yararları göz ardı edilemeyecek kadar önemlidir. Gam çalışmalarına iki el ayrı çalınarak başlanmalıdır. Gam çalışmalarında tempo değişimemeli, parmak ağırlıklarının her tuşa eşit basması sağlanmalıdır.

Uygulama Çalışması

Aşağıdaki do majör dizi çalışmasını, parmak numaralarına dikkat ederek çalınız.

Aşağıda verilen do majör ters hareketli gamı, önce sağ sonra sol daha sonra da iki elle parmak geçişlerine dikkat ederek çalınız.

Uygulama Çalışması

Aşağıda verilen do majör etüdü, parmak geçişlerine dikkat ederek çalınız.

ETÜT

Ferdinand Beyer
(1803-1863)

Uygulama Çalışması

Aşağıda verilen sol majör ters hareketli gamı, önce sağ sonra sol daha sonra da iki elle parmak geçişlerine dikkat ederek çalınız.

Aşağıdaki sol majör diziyi, parmak numaralarına dikkat ederek çalınız.

SOL ELDE AKOR, ARPEJ TEKNİĞİ VE ÇALIŞMALARI

Akor

Birbirinden farklı en az üç sesin aynı anda çalınmasıdır. Akor sesleri, dizekte aşağıdan yukarıya doğru tek bir hızda yazılır. Piyanoda akor basarken seslerin aynı yükseklikte duyulması için parmakların tuşlara aynı anda basmasına ve eşit kuvvet uygulamasına özen gösterilir.

Uygulama Çalışması

Aşağıdaki akorları parmak numaralarına dikkat ederek çalınız.

Arpej

Bir akor meydana getiren seslerin ardı ardına çalınmasıdır. Arpej çalışmalarında verilen parmak numaralarına dikkat edilmelidir.

Uygulama Çalışması

Aşağıdaki arpej çalışmasını, sağ elle parmak numaralarına dikkat ederek çalınız.

Aşağıdaki arpej çalışmasını, sol elle parmak numaralarına dikkat ederek çalınız.

Uygulama Çalışması

Aşağıdaki etütleri; sol elde akor, sağ elde melodi ile birleştirerek çalınız.

ETÜT

Carl Czerny
(Karl Çerni)
(1791-1857)

ETÜT

Carl Czerny
(1791-1857)

The sheet music contains four staves of piano music. The first staff starts with a treble clef and common time. It includes the instruction "legato" below the staff. Fingerings are marked above the notes in measures 1, 2, 3, and 4. The second staff begins with a bass clef. The third staff begins with a bass clef. The fourth staff begins with a bass clef. Measures are numbered 1 through 5 above the notes.

"Ezber çalan birinden ağır tempoda çalmasını isteyin, eğer çalamazsa bu onun müziği iyi bilmediği, parmaklarının onu bilinçsizce sürüklediği anlaşıılır. Bu tehlikeli alışkanlığa karşı ısrarla direnmelidir."

Alexander Goldenweiser (Aleksandır Guldinvayzır) (1875-1961)
Rus asıllı piyanist ve besteci.

TEMEL NÜANS (GÜRLÜK) TERİMLERİ VE ETÜT ÇALIŞMALARI

Konuşurken cümleleri daha anlamlı kılmak için seste bir değişiklikler yapılır. Ses bazen yükselir, bazen de alçalır. Konuşma sırasında kullanılan ses gürültüğündeki farklılıklar, müziksel anlatımda da oldukça önemlidir. Bir müzik eserinin yorumlanması sırasında ses gürültüğünde farklılık yaratmak için seslere uygulanan şiddet dereceleri “gürlek terimleri” ile ifade edilir. Çeşitli dillerde karşımıza çıkan gürlek terimlerinin en yaygın kullanımı İtalyancadır, tablo 2.1.’de gösterilmiştir. Bu yüzden öğreneceğimiz terimler de bu dile aittir. Müzik dilinde “gürlek terimleri” yerine “gürlek belirteçleri”, “dinamikleri” veya “nüans terimleri” gibi adlandırmalar da kullanılmaktadır.

Temel Nüans Terimleri	Anlamı	İşareti
Piano	Hafif	p
Mezzo forte	Orta kuvvette	mf
Forte	Kuvvetli	f

Tablo 2.1.

Uygulama Çalışması

Aşağıdaki etütleri, nüans işaretlerine dikkat ederek calınız.

ETÜT

Denes Agay
(1911-2007)

3

p

3

mf

5 1

f

p

“Hayatta müzik lazımdır. Çünkü hayat müziktir. Müzik ile ilgisi olmayan varlıklar, insan değildir. Eğer söz konusu olan hayat insan hayatı ise, müzik mutlaka vardır. Müziksiz hayat zaten mevcut olamaz. Müzik; hayatın neşesi, ruhu, sevinci ve herşeyidir.”

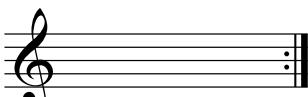
Mustafa Kemal Atatürk

GAVOTTA

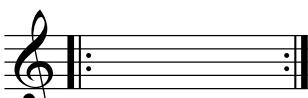
James Hook
(Ceyms Huk)
(1746-1827)

Moderato

Musical score for Gavotta by James Hook, arranged for piano. The score consists of four staves of music. Staff 1 (treble) starts with dynamic *f* at measure 4. Staff 2 (bass) starts with dynamic *p* at measure 5. Staff 3 (treble) starts with dynamic *mf* at measure 1. Staff 4 (bass) starts with dynamic *f* at measure 3. Measures 1 through 4 are shown in each staff.

Eserin tekrar işaretine kadar gösterilen bölümünün tekrar edilmesi.

İki tekrar işaretleri arasında kalan bölümün tekrar edilmesi.

gavotta: Eski Fransız halk dansı.

CUMA

Richard Rodney Bennett
(Riçird Rodni Benet)
(1936-2012)

Moderato

Musical score for 'CUMA' by Richard Rodney Bennett, featuring six staves of piano music. The score includes dynamics such as *mp*, *cresc.*, *mf*, and *p*. Fingerings are marked below the notes. The music is in 2/4 time, with treble and bass staves.

crescendo (kreşendo) : Ses gürluğunün giderek artması.

decrescendo (dekreşendo) : Ses gürluğunün giderek azalması.

MEMLEKET BAHÇELERİ

John Thompson
(1889-1963)

Andante

“Öğrenci kolayca ses gürlüğünü artırırken tempoyu hızlandırır, accelerando yapar. Diminuendo da ise ağırlaşır ritardando yapar. Nüans ve tempo kavramlarını kesinlikle birbirine karıştırmamak gereklidir.”

*Henrich Neuhaus (Haynrich Noyhaus) (1888-1964)
Rus asıllı piyanist ve pedagog.*

andante: Eserin yavaş çalınacağını belirten hız terimi.

DO VE SOL MAJÖR PARALEL GAMLAR

Uyarı

Paralel dizileri iki elle çalarken farklı zamandaki parmak geçişlerine dikkat ederek çalınınız.

Uygulama Çalışması

Aşağıda verilen bir oktav do majör diziyi, önce sağ sonra sol daha sonra da iki elle parmak geçişlerine dikkat ederek çalınız.

Aşağıda verilen iki oktav do majör diziyi, önce sağ sonra sol daha sonra da iki elle parmak geçişlerine dikkat ederek çalınız.

5

Sol Majör Paralel Gam

Uygulama Çalışması

Aşağıda verilen bir oktav sol majör diziyi, önce sağ sonra sol daha sonra da iki elle parmak geçişlerine dikkat ederek çalınız.

Aşağıda verilen iki oktav sol majör diziyi, önce sağ sonra sol daha sonra da iki elle parmak geçişlerine dikkat ederek çalınız.

BAGATELLE

Anton Diabelli
(Anton Diyabelli)
(1781-1858)

Moderato

The music consists of five measures. Measure 1: Right hand notes 1, 2, 4; left hand chords. Measure 2: Right hand note 3; left hand chords. Measure 3: Right hand notes 1, 3; left hand chords. Measure 4: Right hand note 3; left hand chords. Measure 5: Right hand notes 1, 2, 4; left hand chords.

bagatelle (Bagatell): Piyano için yazılmış kısa ve kolay müzik eseridir. Bu müzik terimi ilk olarak Beethoven tarafından kullanılmıştır.

ÇARGÂH MAKAMI DİZİSİ VE UYGULAMA

Diziler, tonal müzikte majör ve minör olarak ifade edilirken Türk müziğinde makam olarak adlandırılırlar. Makamlar dörtlü ve beşli dizilerin birbirine eklenmesiyle oluşurlar. Bazı makamlar majör ve minör dizilerle donanım açısından benzerlik gösterir. Örneğin çargâh makamı dizisi, do majör dizisiyle benzer.

Dizi: Çargâh (do) perdesinde çargâh beşlisine, gerdaniye (sol) perdesinde çargâh dörtlüsünün eklenmesiyle oluşur.

Seyir: Çıkıcı ya da çıkışıcı - inicidır.

Durak: Do perdesidir.

Güçlü: Sol perdesidir.

Yeden: Si perdesidir.

Uygulama Çalışması

Aşağıdaki çargah makamı dizisini, parmak numaralarına dikkat ederek çalınız.

ÇARGÂH ŞARKI

Barış Rodoplu

Allegro

1 2 1
2 1
2 1 2

1 4 2 4
1 5 4 2 1 5 4 2
1 5 2 4
1 4

1 4 2 1
2 1
2 1 4

2 1
f
1 5 2 4
1 4

2 1
f
1 5 2 4
1 2 5

1 2 5 1
1 2 5

allegro: Eserin hızlı çalınacağını belirten hız terimi.

BUSELİK MAKAMI DİZİSİ VE UYGULAMA

Buselik Beşlisi Kürdî Dörtlüsü

Dizi: Düğâh (la) perdesinde buselik beşlisine, hüseyni (mi) perdesinde kürdî dörtlüsünün eklenmesiyle oluşur.

Seyir: Çıkıcı ya da çıkışçı - inicidır.

Durak: La perdesidir.

Güçlü: Mi perdesidir.

Yeden: Sol diyez perdesidir.

Buselik makamı dizisi Batı müziğinde la minör dizisiyle benzer.

Uygulama Çalışması

Aşağıdaki buselik makamı dizisini, parmak numaralarına dikkat ederek çalınız.

"Güzel sanatların hepsinde, ulus gençliğinin her türlü ilerlemesini istediğiniz bilirim. Bu yapılmaktadır.

Ancak bunda en çabuk, en önde götürülmesi gereklili Türk müsikisidir. Bir ulusun yeni değişikliğinde ölçü, müsikide değişikliği alabilmesi, kavrayılmasına."

Mustafa Kemal Atatürk

BUSELİK ŞARKI

Barış Rodoplu

Andante

The sheet music consists of five staves of musical notation. The top two staves are for the treble clef (G-clef) and the bottom two staves are for the bass clef (F-clef). The fifth staff is also for the bass clef. The music is in common time (4/4). Fingerings are marked above the notes: 3, 2 1, 1. 2, 3 4, 5; 2. 3 2 1; 5 4 2 5; 1; 1 4 3 1; 1 3; 1 2 4 3 1 3; 4; 3 2 3; 1.1; 2.1. Dynamics include *mf*, *f*, *p*, and *pp*. Hand position markings (2, 3, 5) are shown under specific notes in the bass staff.

vurgu (>): Aksan. Bir notanın ya da akorun daha güçlü duyurulması.

"Duygularımı şiirlerle anlatamam çünkü şair değilim. Kendimi gölgeler ve ışıkla ifade edemem çünkü ressam değilim. Düşüncelerimi hareketlerle de açıklayamam çünkü dansçı değilim. Ama bunları hepini müzikle yapabilirim. Çünkü ben bir müzisyenim."

Wolfgang Amadeus Mozart (Wolfgang Amadeus Modzart) (1756-1791)
Avusturya'lı besteci, piyanist.

RAST MAKAMI DİZİSİ VE UYGULAMA

Dizi: Rast perdesinde rast beşlisine, neva (re) perdesinde rast dörtlüsünün eklenmesiyle oluşur.

Seyir: Çıkıcı

Durak: Sol perdesidir.

Güçlü: Re perdesidir.

Yeden: Fa diyez perdesidir.

Rast makamı dizisi Batı müziğinde sol majör dizisiyle benzerdir. Tampere sistemde koma (♩) bulunmadığından koma alan nota, naturel olarak çalınır.

Uygulama Çalışması

Aşağıdaki rast makamı dizisini, parmak numaralarına dikkat ederek çalınız.

The image contains two staves of piano sheet music. The top staff is in treble clef and the bottom staff is in bass clef. Both staves are in 4/4 time with a key signature of one sharp (F#). The music consists of eighth-note patterns. Hand fingerings are indicated above the notes: the first staff uses fingers 1, 3, 1, 4, 1, 3, 1; the second staff uses fingers 5, 1, 3, 1, 4, 1, 3, 1. The third staff uses fingers 5, 1, 3, 1, 4, 1, 3, 1; the fourth staff uses fingers 1, 4, 1, 3, 1, 5.

"Gamlara ve öteki parmak alıştırmalarına sürekli çalışın. Ancak, ileri yaşlara kadar günün birkaç saatini teknik çalışma yaparak geçirenler, olsa bir icra gücüne erişeceğini sanır, oysa bu durum, alfabeyi her gün biraz daha hızlı okumak için uğraşmaya benzer. Zamanınızı daha iyi kullanınız."

*Robert Schumann'ın genç müzisyenlere öğütlerinden...
Robert Schumann (1810-1856) Alman besteci ve müzik eleştirmesi*

RAST ŞARKI

Barış Rodoplu

Moderato

The sheet music consists of three staves of piano notation. The top staff is in treble clef, the middle staff is in bass clef, and the bottom staff is also in bass clef. The key signature is G major (three sharps). The time signature is common time (indicated by '4'). The dynamics 'p' (piano) and 'f' (forte) are marked. Fingerings (1-5) are indicated above the notes. The music includes various grace notes and rhythmic patterns.

MAKAMSAL VE RİTMİK SİSTEM

Türk sanat müziğinde sesler, batı müziğinde olduğu gibi tam ve yarı aralıklardan değil, "koma" adı verilen daha küçük aralıklardan oluşur. Komalı aralıklar yoluyla yüzlerce makam düzenlenmiştir. Her makamın karakteristik özelliği vardır. Bu müzikal çeşitlilik, Türk müziği makamsal sisteminin zenginliğini gösterir.

Geleneksel müziğimizin başka bir özelliği ise kullanılan özgün ritmik sistemdir. Ritim kalıplarına "usul" denir. Usul sistemi "büyük usuller" ve "küçük usuller" olmak üzere ikiye ayrılır. Her usulün bir adı vardır.

Günümüzde küçük usuller kullanılır. Belirttiği zaman sayısına göre adları şöyledir: Nim Sofyan (iki zamanlı usul); Semai (üç zamanlı usul); Sofyan (dört zamanlı usul); Türk Aksağı (beş zamanlı usul); Yürüklü Semai (altı zamanlı usul); Devr-i Turan ve Devr-i Hindi (yedi zamanlı usul); Düpük ve Müsemmen (sekiz zamanlı usul); Aksak, Evfer ve Raks Aksağı (dokuz zamanlı usul); Aksak Semai ve Oynak (on zamanlı usul).

Ahmet SAY, Müziğin Kitabı'nın 226. sayfasından alınmıştır.

GELENEKSEL ASKERİ MÜZİK

Görsel 2.7. Mehter Takımı

Ortaçağ bilginlerimizden Kaşgarlı Mahmud'un 1070 yılında tamamladığı Türk dilinin ilk sözlüğü "Dîvânü Lugati't Türk'te, müzikle ilgili birçok terim yer alır; "şarkıcı", "müzik", "çalgıcı", "çalğı müziği", "ezgi", "güfteli ezgi"... Bu terimlerin yanı sıra, askeri müzik topluluklarına "Tuğ" dendiği de belirtilmiştir.

Asya'daki Türk devletlerinde "Tuğ" sözcüğüyle karşılanan geleneksel askeri çalğı toplulukları, Selçuklularda "Tabîhane", Osmanlılarda "Mehterhane" adını almıştır. 16. yüzyılda mehter müziğine ilişkin terimlerin kökleştiğini

görüyoruz: Topluluk şefine "mehterbaşı", çalğı grupları şeflerine "ağa", kös çalan sanatçılara ise "şakirhan" deniyordu.

Görkemli ses gücünün icra gösterisi özelliği derin etkiler yaratan mehter takımı (Görsel 33), üflemeli ve vurmali çalgılardan oluşur: Zurna, boru ve düdük, onlara eşlik eden kös, nakkare ve çevgan...

Vurmalıların içinde, başta gelen yeri kös tutardı. Bu çalğı, kazan biçiminde bakır alaşımı iki büyük parçadan oluşur, kazanlara öküz derisi gerilirdi. Kös genellikle at, araba, deve, fil üzerinde taşınır ve tokmaklarla vurularak çalınır. Sağdaki kös "düm", soldaki "tek" sesi verirdi. Çevgan ise (ona "felek" de denir), yaklaşık 180 cm. boyundaki bir sopanın üzerine ay biçiminde madensel levhalar ile asılmış küçük zillerden oluşan, görünüşü ve tınısıyla etkili bir çalğıydı.

Padişahın mehter takımında her çalgıdan 9 adet vardı. "Sadrazam Mehteri", "Vezir Mehteri" ve "Paşa Mehteri"nde bu sayı birer adet azalıyordu. Ancak savaş zamanında, örneğin 1683 Viyana Kuşatması'nda olduğu gibi, yüzlerce mehter takımı bir araya gelip nöbetleşerek icra gösterisini gece gündüz aylar boyunca sürdürdüğünde, yer gök inlerdi. Avrupa bu müzikten etkilenmiş, 50 yıl sonra ise mehter müziğinin etkileri görülmeye başlanmış, orkestralara davul ve zil gibi mehter çalgıları girmiştir. Bunun sonucunda mehter müziğinin ritimleri ve tıñsal özellikleri bir moda haline gelerek Avrupa müziğinde "alla turca" adlı bir stil geliştirilmiştir. Rameau, Haydn, Mozart, Beethoven, Brahms gibi büyük besteciler, bu stilde eserler yazmışlardır.

Ahmet SAY, Müziğin Kitabı'nın 227. sayfasından alıntı yapılmıştır.

İSTİKLAL MARŞI

Osman Zeki Üngör
(Düz:Eduard Zuckmayer)

Marş Tempo

The sheet music for the National Anthem of Turkey (İstiklal Marşı) is presented in four staves of musical notation for piano. The first staff (treble clef) starts with a forte dynamic (f) and includes fingerings such as 5, 2, 1 over a chord, and 1, 3, 2, 1 over another. The second staff (bass clef) features continuous eighth-note patterns. The third staff (treble clef) contains sixteenth-note patterns with fingerings like 1, 2, 1 over a triplet bracket (3). The fourth staff (bass clef) also features eighth-note patterns. Measure endings are marked with colons and repeat signs. Dynamics include a forte (f) at the beginning and a piano dynamic (p) in the middle section.

Ölçme Değerlendirme Çalışmaları

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

1. En az üç sesin uyum içinde aynı anda tınlamasınadenir.
- 2 Akor oluşturan seslerin.....çalınmasına arpej denir.
3. La minör ile aynı dizide olan makamın adı.....dır.
4. Sol majör tona benzeyen makamın adı.....dır.
5. Aşağıda verilen dizinin Türk Müziği'nde hangi makam olduğunu üzerindeki boşluğa, notaların parmak numaralarını da altlarına yazınız.

6. Aşağıda verilen majör dizinin adını üzerindeki boşluğa, notaların parmak numaralarını da altlarına yazınız.

7. Aşağıdakilerden hangisi sesin hafif çalınması için kullanılan bir terimdir?

A) Forte B) Mezzoforte C) Nüans D) Piano E) Akor

8. Piyanoda bağlı çalmayı hangi terim ifade eder?

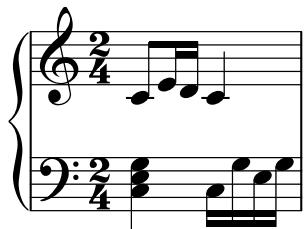
A) Mezzoforte B) Staccato C) Senkop D) Legato E) Decrescendo

9. Aşağıdakilerden hangisi legato çalınacağını ifade eder?

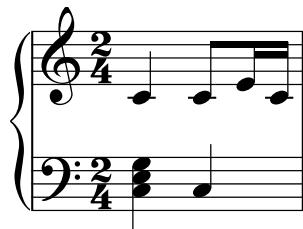
A) B) C) D) E)

10. Aşağıdakilerden hangisinde sol elde akor ve arpej teknigi uygulanırken sağ elde melodi kullanılmıştır?

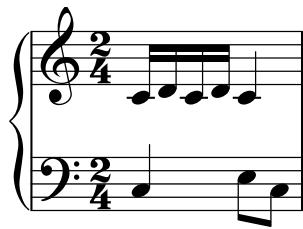
A)

B)

C)

D)

E)

11. Aşağıdaki sözcükleri tablo içinde bulunuz.

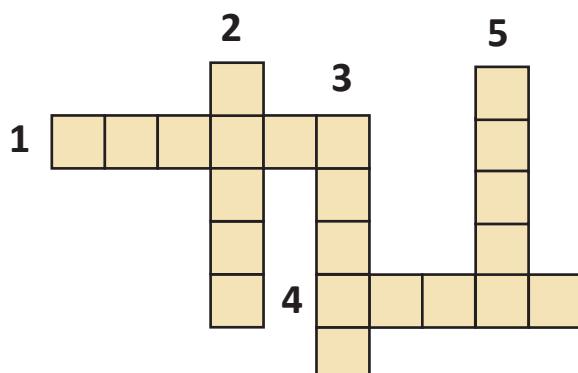
Kelime Avı

Legato
Nüans
Majör
Rast
Çargâh
Oktav
Buselik
Makam
Forte
Arpej

A	G	K	F	T	A	R	P	E	J	K
V	Y	İ	D	G	U	E	A	S	Ç	O
K	I	L	B	A	M	A	K	A	M	Ç
O	H	E	E	H	K	M	R	K	N	E
K	N	S	Z	G	M	G	E	Ç	Ü	D
T	A	U	A	J	A	M	T	S	A	R
A	Z	B	Ş	H	J	T	R	N	N	P
V	O	T	U	P	Ö	Ü	O	P	S	A
Ç	L	E	Ş	Ö	R	E	F	G	V	S

12. Aşağıdaki bulmacayı çözünüz.

1. Bağlı çalışma teknigi
2. Türk müziğinde dizi
3. Aynı isme sahip sekiz sesten oluşan aralık
4. Akor oluşturan seslerin art arda çalınması
5. Güçlü calmak anlamına gelen nüans terimi

TERİMLER SÖZLÜĞÜ

A

- akor** : Birbirinden farklı en az üç sesin aynı anda çalınıp söylemesi.
allegretto : Çabukça anlamına gelen bir hız terimi. Metronom 104-120
allegro : Hızlı çalınacağının belirten bir hız terimi. Metronom 132-144
andante : Eserin yavaş çalınacağının belirten hız terimi. Metronom 66-72
arpej : Bir akor meydana getiren seslerin art arda çalınması.

B

- bagatelle** : Piyano için yazılmış kısa ve kolay müzik eseri.
bemol (♭) : Önüne gelen notanın yarım ses pes çalınacağının gösteren değiştirici işaret.

C

- crescendo (—————)** : Ses gürlüğünün giderek artması.
comodo : Eserin sakin ve rahat çalınacağının belirten hız terimi.

D

- da Capo al Fine** : Başa dönülerek eserin fine (son) yazan yerde bitirilmesini ifade eder.
decrescendo (—————) : Ses gürlüğünün giderek azalması.
diminuendo : Sesin giderek hafiflemesi.
diyez (#) : Önüne gelen notanın yarım ses tiz çalınacağının gösteren müzik işaretti.

F

- forte (f)** : Güçlü ses elde etmeyi belirten nüans işaretti.

G

- gavotta** : Eski Fransız halk dansı.

L

- legato** : Bağlı çalma tekniği.

M

- mezzo forte (mf)** : Orta kuvvette çalınacağının gösteren nüans işaretti.
mezzo piano (mp) : Orta hafiflikte çalınacağının gösteren nüans işaretti.
moderato : Eserin orta hızda çalınacağının gösteren hız terimi.

N

- naturel (♯)** : Bemol ya da diyez alan notaları eski haline getirir.

O

- ottava (8va-----)** : Belirttiği yere kadar olan notaların bir oktav inceden çalınacağının gösterir.
ottava (8vb-----) : Belirttiği yere kadar olan notaların bir oktav kalından çalınacağının gösterir.

P

- pianissimo (pp)** : Oldukça hafif çalınacağının gösteren nüans işaretti.
piano (p) : Hafif çalınacağının gösteren nüans işaretti.
durgu (⌂) : Nota veya susun üzerine konularak bunların eserin özelliğine göre genellikle iki katı kadar uzatılmasına.

R

- ritardando (rit.....)** : Temponun giderek ağırlaşması.

S

- sempre legato** : Sürekli bağlı.
staccato : Kesik kesik çalma tekniği.

U

- uzatma Bağı** : Birbirini takip eden adları ve sesleri aynı olan notaların tek bir notaymış gibi okunması ve çalınmasını sağlayan bağdır.

V

- vurgu (>)** : Aksan. Bir notanın ya da akorun daha güçlü duyurulması.

KAYNAKÇA

- Agay, D. (2012). *Piyano Çalmayı Öğrenelim*. İstanbul: Porte Müzik Eğitim.
- Aktüze, İ. (2004). *Müziği Anlamak (Cilt 4)*. İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Aydoğan, S., Özgür, Ü. (2002). *Müziksel İşitme Okuma Eğitimi ve Kuramı* (4. Basım). Ankara: Sözkesen.
- Beyer, F. *Vorschule im Klavierspiel Op. 101*. Edition Peters.
- Çimen, G., Ercan, N (2002). *Piyano Albümü*. Ankara: Arkadaş.
- Feridunoğlu, L. (2014). *Müziğe Giden Yol Genç Müzisyenin El Kitabı*. İstanbul: İnkılâp.
- Gültek, B. (Ed.) (2008). *Czerny 100 Alıştırma Opus 599* (1. Basım). Ankara: Epilog.
- İman, Y. (2002). *Piyano Metodu* (7. Basım). Ankara: Arkadaş.
- Özyüksel, S. (Ed.) (2011). *Amadeus Wolfgang Mozart Piyano İçin İlk Mozart Albümü* (1. Basım). Müzik Eğitimi.
- Pamir, L. *Çağdaş Piyano Eğitimi*. Müzik Sarayı.
- Say, A. (2002). *Müziğin Kitabı* (2. Basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Say, A. (2010). *Müzik Tarihi* (7. Basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Sözer, V. (1986). *Müzik ve Müzisyenler Ansiklopedisi*. İstanbul: Remzi Kitapevi A.Ş.
- Şentürk, K. Y., Boran, İ., (2015). *Kültürel Tarih Işığında Çoksesli Batı Müziği*. İstanbul: Yapı Kredi.
- Thompson, J. (2005). *Modern Course For The Piano*. The Willis Music Company.
- Tufan, S., Tufan, E. (2014). *Piyano Metodu 1*. Ankara: Selen Müzik.

GÖRSEL KAYNAKÇA

- Görsel 1.1. <https://tr.pinterest.com/pin/503840277033394515/>, alındığı tarih 22.12.2016, saat: 20.00
- Görsel 1.2. http://mikisakata.jp/music_psaluta_en.html, alındığı tarih 22.12.2016, saat: 20.10
- Görsel 1.3. <http://www.guitardaily.net/piyano.html>, alındığı tarih 22.12.2016, saat: 20.15
- Görsel 1.4. <http://www.lafsozluk.com/2014/05/klavsen-nedir-ne-demektir.html> tarih 23.03.2017, saat: 11.15
- Görsel 1.5. http://www.metmuseum.org/toah/hd/cris/hd_cris.htm, alındığı tarih 22.03.2017, saat: 10.00
- Görsel 1.6. <https://tr.pinterest.com/greenalfa/steinway/>, alındığı tarih 22.12.2016, saat: 20.26
- Görsel 1.7. <http://www.do-re.com.tr/pearl-river-gp160-kuyruklu-akustik-piyano>, alındığı tarih 22.12.2016, saat: 20.26
- Görsel 1.8. <http://www.do-re.com.tr/yamaha-clavinova-cvp601pe-parlak-siyah-dijital-piyano-dijital-konsol-piyanolar-yamaha>, alındığı tarih 22.12.2016, saat: 20.30
- Görsel 1.9. <http://www.piyanocu.net/pages/piyano-mekanizma-nedir-kisimlari-parcalari.html>, alındığı tarih 02.11.2016 saat: 11.00
- Görsel 1.26. <https://www.dreamstime.com/stock-images-antique-piano-image2127414>, alındığı tarih 18.02.2017 saat: 20.00
- Görsel 2.1 <http://www.kompan.be/speeltoestellen/wippen/Paardenwip-NAT104>, alındığı tarih 03.01.2017 saat: 15.00
- Görsel 2.2. <http://www.yuzme-havuzum.com/yuzme-teknikleri/serbest-stil-yuzme.html>, alındığı tarih 03.01.2017 saat: 13.00
- Görsel 2.7. <https://www.dreamstime.com/editorial-image-traditional-turkish-mehter-band-istanbul-turkey-september-music-ottoman-costumes-front-hagia-sophia-september-image45201270>, alındığı tarih 18.02.2017 saat: 21.00
- Görsel 1.10., 1.11., 1.12., 1.13., 1.14., 1.15., 1.16., 1.17., 1.18., 1.19., 1.20., 1.21., 1.22., 1.23., 1.24., 1.25., 2.3., 2.4., 2.5. ve 2.6. görseller bu kitap için hazırlanmıştır.

ÖLÇME DEĞERLENDİRME SORULARI CEVAP ANAHTARI

1.ÜNİTE:

1. A
2. D
3. C
4. C
5. C
6. A
7. serbest
8. uzatma bağı
9. eksik ölçü
10. sekizlik nota
11. 4/4
13. ikilik nota, birlik sus, dörtlük sus, sekizlik nota, noktalı ikilik, dörtlük nota
14. sol konumu la konumu mi konumu re konumu do konumu
1, 2, 3, 4, 5 1, 2, 3, 4, 5 1, 2, 3, 4, 5 1, 2, 3, 4, 5 1, 2, 3, 4, 5
5, 4, 3, 2, 1 5, 4, 3, 2, 1 5, 4, 3, 2, 1 5, 4, 3, 2, 1 5, 4, 3, 2, 1
15. sol, fa diyez, sol, mi bemol, fa natürel, si, la, si, re, la
16. mi, la, sol, mi bemol, do diyez, sol, mi natürel, si, re, fa
19. 1. ölçü sayısı, 2. etüt, 3. uzatma bağı, 4. sekizlik, 5. diyez

2.ÜNİTE:

1. akor
2. art arda
3. buselik
4. rast
5. çargah makamı
sağ el parmak numaraları; 1, 2, 3, 1, 2, 3, 4, 1, 2, 3, 1, 2, 3, 4, 5
sol el parmak numaraları; 5, 4, 3, 2, 1, 3, 2, 1, 4, 3, 2, 1, 3, 2, 1
6. sol majör
sağ el parmak numaraları; 1, 2, 3, 1, 2, 3, 4, 1, 2, 3, 1, 2, 3, 4, 5
sol el parmak numaraları; 5, 4, 3, 2, 1, 3, 2, 1, 4, 3, 2, 1, 3, 2, 1
7. D
8. D
9. C
10. A
11. A
13. 1. legato, 2. makam, 3. oktav, 4. arpej, 5. forte